

APOCRYPHA

1st MACCABEES BEIBL JAMES KING 1611

www.Scriptural-Truth.com

1 Maccabees

Llyfr cyntaf y Maccabees

{1:1} a digwyddodd, ar ôl y mab Alexander o Philip,

Roedd y Macedonia, a ddaeth allan o'r tir Chettiim,

Brenin Darius addefiad Persians a Medes, ei fod

reigned yn ei lle, y cyntaf dros Groeg,

{1:2} a gwneud nifer o ryfeloedd, ac wedi ennill llawer o dal cryf,

a slew y brenhinoedd y ddaear,

{1:3} a aeth drwy'r i ben draw'r byd, a gymerodd

difetha llawer o wledydd, ychwanegu at werth y ddaear yn dawel

cyn iddo; hynny oedd i'w mawrygu ac oedd ei galon

yn codi'r.

{1:4} ac mae wedi'i chasglu llu cryf nerthol, ac wedi dyfarnu

dros wledydd, a'r Cenhedloedd, a brenhinoedd, a ddaeth

llednentydd-unto ef.

{1:5} ac ar ôl y pethau hyn iddo ostwng sâl, a canfyddedig

Dylai fod yn marw.

{1:6} wherefore, galwodd ei weision, fel yr oedd Anrhydeddus, a oedd wedi cael ei godi gydag ef gan ei ieuenctid, ac ildio ei Deyrnas yn eu plith, er ei fod yn eto yn fyw.

Roedd Alexander mor {1:7} reigned twelves mlynedd, ac yna bu farw.

{1:8} a mae ei weision moel Rheol bob un yn ei le.

{1:9} ac ar ôl ei farwolaeth, maent i gyd yn rhoi coron ar eu hunain; Felly nid oedd eu meibion ar ôl iddynt lawer o flynyddoedd: ac

Roedd yn ddrwg yn llusosi yn y ddaear.

{1:10} a deuai allan ohonynt gwreiddyn drwg

Roedd Antiochus surnamed Epiphanes, mab y Brenin, Antiochus

a oedd yn wystl yn Rhufain, a dywedodd ei fod yn reigned yn y gant a thri deg a seithfed flwyddyn y Deyrnas o y

Groegwyr.

{1:11} yn y dyddiau hynny wedi mynd yno allan o Israel drwg ddynion,

sy'n perswadio Mae llawer, yn dweud, gadewch inni fynd a gwneud

cyfamod â heathen sydd yn nghylch amdanom ni: ar gyfer ers yr ydym wedi gwyro oddi wrthynt yr ydym wedi cael llawer o tristwch.

{1:12} fel y ddyfais hon yn falch iddynt dda.

{1:13} hynny roedd rhai o'r bobl hynny ymlaen yma, yr aeth at y Brenin, oedd yn rhoi trwydded i wneud ar ôl erlyniadau y heathen:

{1:14} hynny adeiladwyd lle ymarfer corff ar Jerwsalem yn ôl tollau y heathen:

{1:15} a gwneud eu hunain yn uncircumcised, a forsook y cyfamod sanctaidd, ac ymunodd eu hunain i heathen, a gwerthwyd i wneud drygioni.

{1:16} awr pan sefydlwyd y Deyrnas cyn Antiochus, ei farn ef i teyrnasiad dros yr Aifft y gallai wedi ddominiwn dau faes.

{1:17} wherefore Cychwynnodd yr Aifft â chryn llu, gyda chariots, ac eliffantod, a geffylau, a Llynges mawr,

{1:18} ac ar ryfel yn erbyn Brenin Ptolemee yr Aifft: ond Ptolemee oedd ofn arno, ac yn ffoi; ac roedd llawer

clwyfo i farwolaeth.

{1:19} felly y cawsant y dinasoedd cryf yn y tir yr Aifft

a chymerodd yr ysbail ohoni.

{1:20} ac ar ôl oedd hwnnw Antiochus yn addefiad yr Aifft,
mae'n

dychwelyd unwaith eto yn y can deugain a'r drydedd flwyddyn,
ac aeth

cystadlu yn erbyn Israel a Jerwsalem â llu mawr,

{1:21} gyda balchder ymunir y noddfa, a gymerodd

i ffwrdd yr allor Aur, a candlestick y goleuni, a holl

y cychod ohoni,

{1:22} a tabl y shewbread, a thywallt y

llongau, a vials y. a censers o aur, ac y llen,

ac y Goron, ac addurniadau aur a oedd cyn

y Deml, pob un y tynnodd oddi ar.

{1:23} Cymerodd hefyd yr arian ac aur, ac yn y

llongau gwerthfawr: hefyd Cymerodd y cudd y mae trysorau
dod o hyd i.

{1:24} ac pan ei fod wedi cymryd pob ymaith, aeth at ei

tir eu hunain, wedi gwneud cyflafan mawr, a siarad yn iawn

gyda balchder.

{1:25} felly yr oedd galar mawr yn Israel, yn pob lle lle yr oeddent;

{1:26} fel y tywysogion a'r henuriaid galaru ar ôl, y virgins a gwnaed dila, dynion ifanc a harddwch merched Cafodd ei newid.

{1:27} ymgwymerodd pob bridegroom i lamentation, a hi eistedd yn y Siambr priodas oedd yn drymder,

{1:28} hefyd y symudwyd y tir ar gyfer y trigolion ohoni, ac yr oedd pob tŷ Jacob wedi'i orchuddio â dryswch.

{1:29} ac roedd dwy flynedd llawn ddod i ben anfonodd y Brenin ei

prif gasglwr o deyrnged-unto dinasoedd Juda, a ddaeth -unto Jerwsalem â llu mawr,

{1:30} a oedd geiriau peaceable spake-unto iddynt, ond pob un oedd: ar gyfer pan fydd wedi eu rhoi hygrededd iddo, syrthiodd yn sydyn ar y ddinas, a smote yn boenus iawn, a dinistrio llawer o bobl Israel.

{1:31} a phan ysbail y ddinas, wedi iddo ef gyfres mae'n ar tân, ac yn tynnu i lawr o dai a waliau ohoni

ar bob ochr.

{1:32} ond y menywod a'r plant yn cymryd eu caeth, a meddu ar y gwartheg.

{1:33} yna builded eu dinas David â chryn a wal cryf, a chyda mighty tyrau, a ei gwneud yn gafael gadarn ar eu cyfer.

{1:34} ac maent yn rhoi ynddo cenedl sinful, dynion drwg, ac yn cyfnerthu eu hunain ynddynt.

{1:35} gallent ei gadw hefyd ag arfwisg a victuals, a pan maent wedi casglu ynghyd ar ysbail Jerwsalem, Gosododd hwy yno, ac felly daethant yn boenus magl:

1 Maccabees Tudalen 648

{1:36} ar gyfer oedd yn lle gorwedd yn aros erbyn y Noddfa, ac yn elyn anfad i Israel.

{1:37} felly y mae sied gwaed diniwed ar bob ochr y Noddfa, a defiled ei:

{1:38} ychwanegu at werth bod gan drigolion Jerwsalem yn ffoi oherwydd iddynt: hynny gwnaed y ddinas fyw o ddieithriaid, a daeth yn rhyfedd i'r rhai sy'n eu geni yn hi; ac yn ei gadael ei phlant ei hun.

{1:39} gosodwyd ei noddfa gwastraff fel anialwch, ei
Roedd gwleddoedd yn troi'n alaru, ei sabbaths i
ddannod ei anrhydedd i ddirmyg.

{1:40} fel wedi ei ogoniant, felly oedd ei dishonour
wedi cynyddu, ac yr oedd ei Hardderchogrwydd yn troi'n alaru.

Ar ben hynny mae {1:41} y Brenin Antiochus ysgrifennodd at ei
gyfan

Deyrnas, y dylai pob un fod yn un bobl,

{1:42} a dylai pob un wedi gadael ei Deddfau: felly holl y
Cytunodd heathen yn ôl Gorchymy y Brenin.

{1:43} Ie, llawer hefyd o'r Israeliaid y Cydsyniodd i ei
crefydd, ac aberthu-unto dod ynghyd, a profaned y Saboth.

{1:44} ar gyfer oedd y Brenin yn anfon llythyrau gan negeswyr-
unto

Jerwsalem a dinasoedd Juda a dylent ddilyn y
cyfreithiau rhyfedd y tir,

{1:45} ac a'n gwaredo burnt yn ei gynnig, a'r aberth, a
diod a gynigir, yn y Deml; ac y dylai eu profane
sabbaths a dyddiau gŵyl:

{1:46} a llygru noddfa a phobl sanctaidd:

{1:47} sefydlu allorau, a groves, a'r capeli yn dod ynghyd, a

aberthu cnawd y moch, a bwystfilod budr:

{1:48} y dylid hefyd gadael eu plant

uncircumcised, a gwneud eu heneidiau yn ofnadwy gyda'r holl math o uncleanness a profanation:

{1:49} i'r perwyl y gallai maent yn anghofio y gyfraith, a newid holl erlyniadau.

{1:50} ac na pwy bynnag fyddai'n gwneud ôl y

Gorchymy King, meddai ef, fod dylai marw.

{1:51} yn y modd selfsame ei fod wedi ysgrifennu at ei gyfan

Deyrnas, a goruchwylwyr penodedig dros holl bobl,

ennyn dinasoedd Juda aberthu, Dinas gan ddinas.

{1:52} yna casglwyd llawer o bobl-unto iddynt,

i wit bob un a forsook y gyfraith; ac felly maent

ddrwg wedi ymrwymo yn y tir;

{1:53} a sbardunodd yr Israeliaid i leoedd dirgel, hyd yn oed

wheresoever gallai iddynt ffoi am gysur.

{1:54} awr y pymthegfed diwrnod y mis Casleu, yn y

cannoedd o ddeugain a phumed flwyddyn, sefydlwyd y abomination o

desolation ar yr allor, a'r allorau builded idol drwy gydol

dinasoedd Juda ar bob ochr;

{1:55} a llosgi arogldarth wrth y drysau eu tai, a yn y strydoedd.

{1:56} a pan maent wedi rhent mewn darnau o lyfrau y y gyfraith a gwelsant, Llosgasant hwy â thân.

{1:57} a oedd pwy bynnag oedd ag unrhyw y llyfr o y testament, neu os oes unrhyw un wedi ymrwymo i'r gyfraith, y Brenin

Roedd Gorchymy, y dylent roi ef i farwolaeth.

{1:58} felly oedd iddynt gan eu hawdurdod-unto yr Israeliaid bob mis, cynifer ag oedd yn dod o hyd yn y dinasoedd.

{1:59} pump awr ac yr ugeinfed dydd o'r mis maent oedd aberth ar yr allor idol, a oedd ar yr allor Duw.

{1:60} y pryd yn ôl y Gorchymy

Mae eu rhoi i farwolaeth rhai menywod, sydd wedi achosi eu plant i fod yn circumcised.

{1:61} ac roedd iddynt eich crogi y babanod am eu gyddfau, a rifled eu tai, a slew eu bod wedi circumcised iddynt.

{1:62} Howbeit lawer yn Israel oedd datrys yn llawn a gadarnhau eu hunain nid i fwyta unrhyw beth nad oeddent yn lân.

{1:63} Wherefore y braidd yn marw, na fyddan nhw'n defiled â cigoedd, ac y gallai eu nid profane y sanctaidd cyfamod: Felly, yna bu farw.

{1:64} ac roedd dicter mawr iawn ar Israel.

{2:1} yn y dyddiau hynny a gododd Mattathias mab John, y mab Simeon, offeiriad o feibion yr Joarib, gan Jerwsalem, a Modin byw ynddo.

{2:2}, ac roedd pum mab, Joannan, o'r enw phryfed gwellt:

{2:3} Simon; Thassi o'r enw:

{2:4} Judas, a elwid Maccabeus:

{2:5} Eleazar, o'r enw Avaran: a Jonathan, mae eu Cyfenw oedd Apphus.

{2:6} a pan welodd y blasphemies a oedd yn wedi ymrwymo yn Juda a Jerwsalem,

{2:7} AU wedi dweud, gwae fi! wherefore oedd eu geni i weld trallod hwn fy pobl, ac y ddinas sanctaidd, ac i bendroni yno, pan y cafodd ei draddodi yn llaw y gelyn, a

noddfa i llaw dieithriaid?

{2:8} yn dod yn ei Deml fel dyn heb ogoniant.

{2:9} ei longau gogoneddus yn llestri mewn caethiwed,

Mae babanod ei rhoi TAW ar y strydoedd, ei dynion ifanc â y cleddyf y gelyn.

{2:10} Nid oes ganddynt pa genedl yn cael rhan yn ei Deyrnas a gotten o ysbail ei?

{2:11} yn ei holl addurniadau yn cymryd ymaith; o am ddim Mae hi'n fenyw yn dod yn bondslave.

{2:12} ac, wele, ein Noddfa, hyd yn oed ein harddwch a Gosodir ein gogoniant, y gwastraff, ac wedi y Gentiles yn profaned iddo.

{2:13} i pa ben felly rhaid inni fyw mwyach?

Maccabees 649 Tudalen 1

{2:14} Mae yna Mattathias a'i Feibion yn rhentu eu dillad, a rhoi ar sachliain, a galaru ar ôl poenus iawn.

{2:15} yn golygu tra bod swyddogion y Brenin, fel gorfodi pobl i revolt, daeth i mewn i'r ddinas Modin, at gwneud yn aberthu.

{2:16} a pan ddaeth llawer o Israel-unto iddynt,

Mattathias hefyd a daeth ei fab gyda'i gilydd.

Mae {2:17} yna ateb swyddogion y Brenin, ac a ddywedodd i Mattathias ar hyn ddoeth, ymhél celf pren mesur, a gwiw a fawr dyn yn y ddinas hon, ac yn cryfhau gyda meibion a Brethren:

{2:18} bellach felly ymhél yn dod gyntaf, ac yn cyflawni y Gwnaeth y Brenin Gorchymy, fel fod pob heathen, Ie, a dynion o Juda hefyd, ac fel yn aros yn Jerwsalem: felly ni ymhél a tŷ iddynt oll fod yn nifer y fydd y Brenin ffrindiau, a ymhél a câr dy blant hanrhydeddu gyda arian ac aur, a llawer o wobrau.

{2:19} Mattathias yna ateb a spake â swnllyd

llais, er y Cenhedloedd sydd dan y Brenin

Mae ddominiwn ufuddhau iddo, ac yn disgyn i ffwrdd bob un oddi wrth y

grefydd eu tadau, a rhoi caniatâd i ei

Gorchymyn:

{2:20} eto bydd yr wyf i a 'm meibion ac mae fy brethren yn cerdded yn

cyfamod ein tadau.

{2:21} Duw a'n gwaredo rhag hynny dylai inni gefnu ar y gyfraith a erlyniadau.

{2:22} Bydd ein hearcken ni i eiriau y Brenin, i fynd gan ein crefydd, naill ai ar y dde neu'r chwith.

{2:23} bellach mae pan ei fod wedi gadael rhain siarad geiriau, mae

Daeth un o Iddewon yn y golwg ar holl aberthu ar y allor a oedd, ar Modin, yn ôl y Brenin Gorchymy.

{2:24} pa beth pan welodd Mattathias, ei fod yn eu cynhyrfu gyda brwdfrydedd, ac nid oedd ei awenau yn cydio gallai fod

ddefnyddio shew ei ddicter yn ôl barn: wherefore Mae'n rhedeg, ac slew ef ar yr allor.

{2:25} Comisiynydd y Brenin hefyd, sy'n gorfodi dynion o aberthu, iddo gael ei ladd ar y pryd, ac allor ef tynnu i lawr.

{2:26} felly ymdrinnir ef ag arddeliad i gyfraith Duw fel fel Gwnaeth Phinees-unto Zambri mab Salom.

{2:27} Roedd Mattathias ac yn wylo yn y ddinas gyda

llais uchel, ddweud, pwy bynnag sy'n frwdfrydig y gyfraith, ac maintaineth y cyfamod, gadewch ef yn fy nilyn.

{2:28} er mwyn ffoi rhag ef ac a'i Feibion yn y mynyddoedd, a chwith

holl erioed oedd ganddynt yn y ddinas.

{2:29} yna Ceisiodd llawer o hynny ar ôl cyfiawnder a barn

Aeth i lawr yn yr anialwch, i bendroni yno:

{2:30} y maent, a'u plant, a'r eu gwragedd; ac

eu gwartheg; oherwydd cynyddodd gyflyrau poenus arnynt.

{2:31} awr pan wrtho gweision y Brenin, ac yn y

llu oedd yn Jerwsalem, y ddinas o David, bod rhai

Roedd dynion, a oedd wedi torri'r Gorchymy y Brenin, wedi mynd

i lawr i leoedd dirgel yn yr anialwch,

{2:32} oeddent yn anelu ato ar ôl iddynt nifer mawr, a

cael eu goddiweddyd, roedd gwersylla yn eu herbyn, a

ar ryfel yn eu herbyn ar y dydd Saboth.

{2:33} a dywedodd-unto iddynt, boed i hynny y mae ye

wneud hyd yn hyn yn ddigon; a ddaw, a i ôl y

Gorchymy y Brenin, a bydd et yn byw.

{2:34} ond dywedodd, nid ydym yn dod ymlaen, ni fydd

Gwnawn Gorchymy y Brenin, i profane y dydd Saboth.

{2:35} felly yna a roddasant iddynt y frwydr gyda'r holl cyflymder.

{2:36} howbeit Atebasant hwy ni, ychwaith yn bwrw eu

Cuddiodd y lleoedd lle maent yn gosod carreg yn hwy, nac wedi ei chau;

Marw {2:37} ond dweud, gadewch i ni gyd yn ein innocency:

Duw

a bydd y ddaear yn tystio i ni, y mae et ei farwolaeth ein

hawliwr.

{2:38} felly cododd maent erbyn iddynt yn y frwydr ar y

Mae Saboth, ac maent yn slew iddynt, eu gwagedd a'u plant

ac eu gwartheg, i'r nifer o filoedd o bobl.

{2:39} awr pan roedd Mattathias a'i gyfeillion yn deall

isod, roedd yn galaru ar ôl iddynt yn boenus iawn.

{2:40} a dywedodd un ohonynt i un arall, os ydym i gyd yn ei

wneud fel

Mae ein brethren wedi gwneud, ac nid yn ymladd am ein

bywydau a'n cyfreithiau

erbyn heathen, bydd maent bellach gyflym i'n gwreiddio allan y

y ddaear.

{2:41} ar y pryd felly roedd eu dyfarnu, yn dweud,

Pwy bynnag fydd yn dod i wneud brwydr gyda ni ar y Saboth
Dydd, byddwn yn ymladd yn ei erbyn; ychwaith y bydd marw
pob un, fel ein

Roedd brethren a oedd wedi llofruddio im lleoedd dirgel.

{2:42} yna y daeth yno-unto ef cwmni o

Assideans yn ddynion mighty Israel, hyd yn oed bob fel
eu neilltuo wirfoddol-unto y gyfraith.

{2:43} hefyd holl ydynt sy'n ffoi am erledigaeth wedi ymuno â
eu hunain-unto iddynt, ac roeddent yn aros-unto iddynt.

{2:44} fel y mae eu gilydd, a smote dynion sinful

yn eu dicter, a dynion drwg yn eu ennyd digofaint: ond y
gweddill

ffoi i heathen am gysur.

{2:45} aeth yna Mattathias a'i gyfeillion yn gron,

ac yn tynnu i lawr yr allorau:

{2:46} a pa blant soever eu bod o fewn y

arfordir o Israel uncircumcised, y rhai oedd yn eu circumcised
lew.

{2:47} iddynt geisio hefyd ar ôl y dynion, ac yn y
gwaith wedi ffynnu yn eu llaw.

{2:48} fel adenillwyd y gyfraith allan o law y

Gentiles, ac allan o law brenhinoedd, naill na'r llall wedi dioddef eu

y pechadur i fuddugoliaeth.

{2:49} bellach pan fydd yr amser Tynnodd ger Mattathias hwnnw

Dylai marw, dywedodd-unto a'i feibion, awr oes ganddynt balchder a

cerydd a gafodd gotten cryfder, a'r amser a distryw, ac y ennyn digofaint ddieter:

1 Maccabees Tudalen 650

{2:50} bellach felly, fy meibion, yn frwdfrydig am y gyfraith, ye a rhoi eich bywydau ar gyfer y cyfamod eich tadau.

Mae {2:51} galw i cofio pa ddeddfau a wnaeth ein tadau yn eu hamser; Felly bydd et dderbyn anrhydedd mawr a edafeddog enw.

{2:52} oedd Abraham yn dod o hyd i ffyddloniaid yn demtasiwn, a oedd yn ensynio-unto iddo ar gyfer chyfiawnder i?

{2:53} Joseph yn amser ei drallod yn cael eu cadw y Gorchymy a gwnaed yr Arglwydd yr Aifft.

{2:54} Phinees ein tad mewn bod yn frwdfrydig ac yn angerddol cael y cyfamod o offeiriadaeth bythol.

{2:55} Iesu am gyflawni y gair gwnaed barnwr yn Israel.

{2:56} Caleb ar gyfer dwyn tyst gerbron y gynulleidfa derbyn treftadaeth y tir.

{2:57} Roedd David am fod tosturiol yn meddu yr Orsedd o Deyrnas bythol.

{2:58} oedd Elias am fod yn frwdfrydig ac yn angerddol am y gyfraith manteisio i'r nefoedd.

{2:59} Ananias, Azarias, a Misael, gan gredu yn cadw allan o fflam.

{2:60} Daniel am ei innocency oedd cael eu darparu gan y genau Llewod.

{2:61} ac felly i ystyried ye ledled pob oedran, sy'n Bydd dim ymddiried mewn iddo eu goresgyn.

{2:62} ni wedyn yn ofni geiriau sinful dyn: am ei ogoniant fydd dom a mwydod.

{2:63} at dydd rhaid iddo fod yn codi'r ac i morrow, rhaid iddo Nid dod o hyd, oherwydd ei fod yn dychwelyd i'r ei llwch, ac yn ei

Mae meddwl yn dod i'r dim.

{2:64} Wherefore, gwna fy meibion, yn glew a shew
eich hunain dynion yn rhan o'r gyfraith; ar gyfer gan mae'n
rhaid et
gael y gogoniant.

{2:65} a weld, gwn fod eich brawd Simon
dyn o Cwnsler, rhoi clust-unto iddo bob amser: bydd yn
Dad-wnewch unto.

{2:66} ag i Judas Maccabeus, oes ganddynt wedi'i mighty a
cryf, hyd yn oed gan ei ieuenctid hyd: Gadewch iddo fod eich
capten, a
ymladd y frwydr y bobl.

{2:67} cymryd hefyd-unto chi rhai sy'n ufuddhau i'r gyfraith,
a dianc et anghywir eich pobl.

Mae {2:68} iawndal llawn y heathen, a chymryd sylw i
Gorchymyn y gyfraith.

{2:69} felly ef bendithio iddynt, a Casglwyd at ei
tadau.

{2:70} a bu farw yn y can deugain a chweched flwyddyn,
ac roedd ei feibion ef claddu yn sepulchres ei dadau yn
Gwnaeth Modin, a holl Israel lamentation mawr iddo.

{3:1} yna cododd ei fab Judas, Maccabeus, wedi galw yn

ei fantais.

{3:2} a Mae holl brethren ei helpu ef, ac felly yr oedd eu holl Cynhaliodd y gyda'i dad, a bu iddynt frwydro gyda naws siriol brwydr Israel.

{3:3} gat AU felly ei anrhydedd mawr o bobl, a'i roi ar llurig fel cawr, a girt ei harnais warlike am Gwnaeth ef, ac ef brwydrau, amddiffyn y llu gyda ei gleddyf.

{3:4} yn ei deddfau oedd fel Llew, ac fel Llew whelp rhuo am ei ysglyfaeth.

{3:5} ar gyfer aeth ar drywydd y drwg, ac wedi ceisio arnynt, a llosgi rhai sy'n peri gofid ei bobl.

{3:6} wherefore Roedd y drwg wedi crebachu rhag ofn iddo, a holl weithwyr camwedd oedd cythryblus, oherwydd yr lachawdwriaeth ffynnu yn ei law.

Mae addysg uwch {3:7} alaru hefyd nifer o frenhinoedd, a gwneud Jacob yn falch

gyda ei Deddfau, ac mae ei Goffa wedi'i bendithio am byth.

{3:8} ar ben hynny aeth trwy ddinasoedd Juda,

dinistrio y ungodly allan ohonynt, a throi i ffwrdd ennyn digofaint

o Israel:

{3:9} fel y bu'n enwog-unto y rhan mwyaf o y
y ddaear, a derbyniodd-unto ef fel yr oedd yn barod yn marw.

{3:10} Casglodd Apollonius wedyn y Gentiles gyda'i gilydd,
a llu mawr allan o Samaria, i ymladd yn erbyn Israel.

{3:11} Pa peth pan y gwelai Judas, aeth yn ei blaen
i gwrdd ag ef, ac felly ei smote ef, a slew ef: llawer hefyd
Gostyngodd i lawr gladdu'r meirw, ond ffoi rhag y gweddill.

{3:12} Cymerodd wherefore Judas eu ysbail, a Apollonius'
cleddyf hefyd, a hynny wedi ymladd ei fywyd hir.

{3:13} awr pan Seron, Tywysog o fyddin Syria,
clywed dweud bod Judas wedi casglu-unto ef lu ac
cwmni o ffyddloniaid i fynd allan gydag ef i ryfel;

{3:14} iddo ddweud, byddaf yn cael fy enw ac yn anrhydeddu yn
y

Deyrnas; ar gyfer af ymladd â Judas a eu bod yn
gydag ef, a ffieiddio Gorchymy y Brenin.

{3:15} fel y gwnaeth ef barod fynd i fyny, ac aeth yno
gydag ef llu mawr o ungodly i'w gynorthwyo, ac i
avenged plant Israel.

{3:16} a pan ddaeth ger yn codi o

Judas Bethhoron, a aeth ymlaen i gwrdd ag ef gydag fach cwmni:

{3:17} sydd, pan y gwelodd y llu yn dod i gwrdd â

iddynt, meddai-unto Judas, sut byddwn yn gallu, cael cyn lleied o

i ymladd yn erbyn llu mor fawr ac mor gryf, rydym yn gweld yn ymrydio barod llewygu gyda pob diwrnod hwn?

{3:18}-unto bwy atebodd Judas, mae'n fater anodd nad oes

i lawer o bobl fod yn ddistaw yn nwylo ychydig; a chyda y

Duw Duw yw pob un, i gyflawni â llu mawr,

neu gwmni bach:

{3:19} ar gyfer Mae buddugoliaeth brwydr standeth yn y

llu o llu; ond cryfder nesaf o'r nefoedd.

Maccabees 651 Tudalen 1

{3:20} maent yn dod yn ein herbyn yn llawer o falchder a camwedd

i ddinistrio ein, ein gwragedd a'n plant, ac i ddifetha ein:

{3:21} ond brwydro dros ein bywydau ac yn ein cyfreithiau.

{3:22} wherefore yr Arglwydd ei hun bydd ddadwneud iddynt

cyn ein wyneb: ac o ran chi, nid yn ye ofn arnynt.

{3:23} bellach cyn gynted ag y bydd wedi gadael oddi ar eu
hiaith, iddo neidio

sydyn arnynt, ac felly yn Seron ac yn ei gynnal
disodli cyn iddo.

{3:24} a oeddent yn anelu ato iddynt rhag mynd i lawr o
Bethhoron-unto lle plaen, roedd Abaty am wyth
cannoedd o ddynion a gweddillion ffoi i'r tir o
y Philistiaid.

Dechreuodd {3:25} yna ofn Judas ei brethren, a
fwy na arswydo mawr, i syrthio ar y Cenhedloedd rownd
amdanynt:

{3:26} ychwanegu at werth fel y daeth ei enwogrwydd-unto y
Brenin, a holl

Soniodd Cenhedloedd o frwydrau Judas.

{3:27} awr pan oedd Brenin Antiochus yn clywed y pethau hyn,
ei fod

yr oedd yn llawn dicter: wherefore iddo anfon a chasglu
at ei gilydd yr holl heddluoedd ei amgylchfyd, hyd yn oed yn
fyddin gref iawn.

{3:28} agorodd hefyd ei drysori, a rhoddodd ei filwyr
dalau am flwyddyn, ennyn eu bod yn barod whensoever

yn ôl yr angen iddynt.

{3:29} Serch hynny, pan welodd y arian o'i

Cyfoeth Cymru gyfan wedi methu a bod yn y teyrngedau yn y wlad

bach, oherwydd y gynnen a'r pla, y bu ganddo

dwyn ar y tir yn cymryd i ffwrdd y Deddfau sydd wedi

wedi bod yn amser hen;

{3:30} ei fod yn ofni na ddylai yn gallu dwyn y

taliadau mwyach, nac i gael rhoddion o'r fath i roi hynny

hael fel yr oedd cyn: am ei fod wedi abounded uchod y

brenhinoedd a oedd ger ei fron.

{3:31} wherefore, cael ei fawr mewn penbleth yn ei feddwl, ei fod

yn benderfynol o fynd i Persia, i gymryd y teyrngedau o y

gwledydd, ac i gasglu llawer o arian.

{3:32} felly gadawodd Lysias, pengoch, ac un o y

gwaed Brenhinol, i oruchwylio materion y Brenin o Afon

Euphrates-unto Gororau yr Aifft:

{3:33} a magu ei fab Antiochus, hyd nes y daeth

Unwaith eto.

{3:34} ymhellach Cyflwynodd-unto ef hanner ei

lluoedd ac eliffantod, a rhoddodd ef â gofal am yr holl bethau y byddai wedi gwneud, fel ymwneud hefyd wrthynt fod wedi ymhelaethu

yn Juda a Jerwsalem:

{3:35} i ffraethineb, y dylid anfon Byddin yn eu herbyn, dinistrio a mynd i'r afael ag cryfder Israel, ac y olion o Jerwsalem, ac i gymryd i ffwrdd eu coffa oddi y lle hwnnw;

{3:36}, ac y dylid rhoi dieithriaid yn yr holl eu cylchoedd, a rhannu eu tir gan lawer.

{3:37} fel y cymerodd y Brenin hanner y lluoedd hynny wedi aros, ac yn gadael Antioch, ei ddinas Brenhinol, y cannoedd o ddeugain a seithfed flwyddyn; ac wedi pasio yr afon

Euphrates, aeth drwy y gwledydd uchel.

{3:38} dewisodd wedyn Lysias Ptolemee mab y Dorymenes, Nicanor, a Gorgias, dynion mighty o y ffrindiau y Brenin:

{3:39} a gyda nhw anfonodd deugain mil o footmen, a saith o filoedd o geffylau, i fynd i dir Juda, a dinistrio, fel y dywedodd y Brenin wedi ennyn.

{3:40} fel y mae yn mynd ymlaen â eu pŵer, a ddaeth a oleddf gan Emmaus yn y wlad plaen.

{3:41} a masnachwyr y wlad, gwrandawriad y enwogrwydd ohonynt, cymerodd arian ac aur fawr, gyda weision, ac a ddaeth i y gwersyll i brynu y plant o Israel am gaethion: pŵer hefyd o Syria ac y tir am y Ymunodd Philistiaid eu hunain-unto iddynt.

{3:42} awr pan Judas ei brethren Gwelodd a hynny trueni ei luosi â, ac yr oedd y lluoedd encamp eu hunain yn eu ffiniau: am eu bod yn gwybod sut roedd y Brenin

rhoi Gorchymy i ddinistrio y bobl, ac yn hollol gwared arnynt;

{3:43} a dywedodd un arall, gadewch inni adfer y wedi pydru ffawd ein pobl, a gadewch inni ymladd dros ein pobl ac y noddfa.

{3:44} wedyn oedd Casglodd y gynulleidfa gyda'i gilydd, sy'n Efallai eu bod yn barod am frwydr, ac efallai byddant yn gweddïo, ac gofyn i drugaredd a thosturi.

{3:45} Jerwsalem bellach osod eiddo gwag fel anialwch, roedd

Nid oes yr un o'i phlant a aeth mewn neu allan: y noddfa hefyd
Roedd droediwyd i lawr, a aliens cadw gafael gref; y
Roedd heathen fyw ynddynt yn y lle; a chymerwyd llawenydd
o Jacob, ac y bibell gyda'r Delyn wedi dod i ben.

{3:46} wherefore oedd yr Israeliaid yn ymgynnull eu hunain
gyda'i gilydd, a ddaeth i Maspha, over against Jerusalem; ar
gyfer

yn Maspha oedd y man lle roedd rhoi'r bai arnom aforetime yn
Israel.

{3:47}, yna maent yn fasted y diwrnod hwnnw, ac yn rhoi ar
sachliain,

a bwrw lludw ar eu pennau, a rhent eu dillad,

{3:48} a osodwyd agor y llyfr y gyfraith, lle y

Roedd heathen yn ceisio paentio ichi eu delweddau.

{3:49} ddaeth hefyd gwisgoedd yr offeiriaid, ac yn y
firstfruits, ac y tithes: a Nazarites oedd eu cynhyrfu'n,
sydd wedi cyflawni eu dyddiau.

{3:50} yna maent yn wylo gyda llais uchel tuag at y nefoedd,
dweud, beth a wnawn gyda'r rhain, a byddwn i ble yr â '
eu cario i ffwrdd?

{3:51} ar gyfer câr dy noddfa yw droediwyd i lawr a profaned,

a câr dy offeiriaid yn drymder, a dwyn isel.

{3:52} ac ise, yn y heathen cynnull at ei gilydd erbyn

i ddinistrio ohonom ni: Pa bethau y mae eu dychmygu yn ein herbyn, ymhél

knowest.

{3:53} sut y byddwn yn gallu sefyll yn eu herbyn, ac eithrio ymhél, O Dduw, yn ein helpu?

1 Maccabees Tudalen 652

{3:54} yna maent yn swnio'n ag utgyrn, ac wylo gyda llais uchel.

{3:55} ac ar ôl hwn Judas hordeinio gapteiniaid dros y pobl, hyd yn oed gapteiniaid dros filoedd, a dros gannoedd, a dros pumdegau, a thros degau.

{3:56} ond o ran fel yn adeiladu tai, neu wedi betrothed gwragedd, neu roedd plannu gwinllannoedd, neu a oedd

ofni, roedd hynny AU wedi ennyn y dylid dychwelyd, bob dyn i dŷ ei hun, yn ôl y gyfraith.

{3:57} felly symud y gwerysll, a gosod ar y De ochr Emmaus.

{3:58} Dywedodd Judas a, hyd braich eich hunain, ac yn glew

dynion, a gweler y et fod yn barod erbyn y bore,
Gall et yn ymladd gyda gwledydd hyn, bod yn ymgynnull
at ei gilydd erbyn i ddinistrio ni ac ein noddfa ni:
{3:59} am ei bod yn well i ni farw mewn brwydr, nag i weld
calamities ein pobl ac ein noddfa.

Mae {3:60} Serch hynny, fel y bydd Duw yn y nefoedd, mor
Gadewch iddo ei wneud.

Cymerodd hynny {4:1} Gorgias bum mil footmen, a
mil o geffylau gorau, a'i dynnu allan y
gwersyll gyda'r nos;

{4:2} i'r perwyl ei fod efallai yn rhuthro yn ar y gwersyll o y
Iddewon, ac iddynt smite sydyn. A dynion y Gaer
yn ei ganllawiau.

{4:3} awr pan Judas wedi clywed ohono ef ei hun yn cael ei
dynnu,

a dynion glew gydag ef, y gallai ef smite y Brenin
fyddin a oedd yn Emmaus,

{4:4} tra eto y gwasgarwyd y lluoedd o y
gwersyll.

Daeth {4:5} yn y tymor cymedrig Gorgias gan nos yn y

gwersyll o Judas: ac yn ei chael dim dyn yna, ceisiodd iddynt yn y mynyddoedd: ar gyfer Dywedodd ei fod, mae hyn cymrodyr yn ffoi rhag

ein

{4:6} ond gynted ag yr oedd dydd, shewed Judas ei hun yn y plaen gyda dair mil o ddynion, a Serch hynny wedi arfwisg nac cleddyfau i eu meddyliau.

{4:7} a welsant gwersyll heathen, ei bod yn rownd gref a harneisio dda a compassed ynglŷn â geffylau; ac roedd y rhain yn arbenigol o'r rhyfel.

Yna dywedodd {4:8} Judas i'r dynion oedd gydag ef, ofn et nid eu llu, ychwaith yn ye ofni eu ymosodiad.

{4:9} Cofiwch sut roedd ein tadau yn cael eu darparu yn y Môr coch, pan aeth Ffaro ar drywydd iddynt gyda'r fyddin.

Mae {4:10} bellach felly gadewch inni grio-unto nefoedd, os peradventure bydd yr Arglwydd wedi drugaredd arnom ni, a cofio y cyfamod ein tadau, a dinistrio y gwesteiwr hwn cyn wynebu ein dydd hwn:

{4:11} y gall felly holl heathen yn gwybod bod un

Pwy delivereth a saveth Israel.

{4:12}, yna mae y dieithriaid yn eu llygaid yn codi'r, a gwelais dod over against iddynt hwy.

{4:13} wherefore aethant allan y gwerysll i frwydr; ond yr oeddent a oedd â Judas yn swnio eu utgyrn.

{4:14} felly ymunodd â brwydr, a bod y heathen discomfited ffoi i y plaen.

{4:15} Howbeit holl gwannaf gwichied ohonynt oedd Abaty gyda

y cleddyf: am iddynt geisio eu-unto Gazera, a-unto y gorlifdiroedd Idumea, a Azotus, a Jamnia, fel y mae trechu ohonynt ar dair mil o ddynion.

{4:16} hyn wneud, dychwelodd Judas eto gyda ei lluo o eu dilyn,

{4:17} a dweud wrth y bobl, nid yn farus o'r gwastraff i'r graddau bod brwydr ger ein bron,

{4:18} Gorgias ac a ei lluo yn yma gennym ni yn y

Mynydd: ond ye yn sefyll bellach erbyn ein gelynyon, ac eu goresgyn, a ar ôl hyn gall et eofn gymryd yr ysbail.

{4:19} fel Judas oedd ond eto mae'r rhain yn siarad geiriau, mae Roedd yn ymddangos yn rhan ohonynt yn edrych allan y Mynydd:

{4:20} sy'n pan eu bod yn teimlo fod yr Iddewon wedi eu lluo i ddianc ac yn llosgi y pebyll; ar gyfer y mwg
Gwelwyd hynny wedi'i ddatgan beth a wnaed:

{4:21} pan felly credent y pethau hyn, maent
Roedd ofn boenus, a hefyd yn gweld lluo o Judas yn y barod i ymladd, plaen

{4:22} Roedd maent yn ffoi rhag pob un i'r tir o ddieithriaid.

{4:23} dychwelodd wedyn Judas i ddifetha y pebyll, lle maent cael llawer o aur, ac arian, a glas sidan, a'r porffor o y môr, a GOLUD mawr.

{4:24} ar ôl hyn maent yn mynd adref, ac yn canu cân o diolchgarwch, ac yn canmol y Arglwydd yn y nefoedd:
oherwydd mae'n

da, oherwydd mae ei drugaredd yn endureth am byth.

{4:25} oedd Israel felly gyflawni mawr y diwrnod hwnnw.

{4:26} bellach daeth y dieithriaid wedi dianc a wrth Lysias beth oedd wedi digwydd:

{4:27} a oedd, pan glywodd ohoni, yn confounded a digalonni, oherwydd nid yw pethau o'r fath fel y byddai ef yn wneud-unto Israel, ac nid pethau o'r fath, fel y dywedodd y Brenin wedi ennyn

ef oedd yn dod i basio.

{4:28} y flwyddyn nesaf yn dilyn Lysias a gasglwyd felly at ei gilydd threescore mil o ddynion dewis traed, a'r pum mil o geffylau, y gallai ei ddarostwng iddynt.

{4:29} felly maent i Idumea, ac yn gosod eu pebyll yn Bethsura, a bodlonodd Judas hwy gyda dynion deng mil.

{4:30} a pan welodd y fyddin mighty, dywedodd ei fod yn rhoi'r bai arnom a

celf dywedais, Bendigaid ymhél, O achubol o Israel, a didst crwstyn

drais y dyn mighty llaw câr dy was

David, a gavest y llu o ddieithriaid i ddwylo o

Jonathan mab Saul, a ei armourbearer;

{4:31} ddistaw y fyddin hon yn llaw câr dy bobl Israel,

a gadewch iddyn nhw gael eu confounded yn eu grym a'u geffylau:

Maccabees 653 Tudalen 1

Mae {4:32} yn gwneud iddyn nhw fod o unrhyw dewrder, ac yn achosi i'r

beiddgarwch eu cryfder i syrthio i ffwrdd, a gadewch iddynt quake ar

eu difa:

Mae {4:33} eu bwrw i lawr gyda cleddyf ohonynt eu caru ymgynghoriadau ar y gweill, a gadewch Mae rhai sy'n gwybod enw câr dy ganmol hwwn gyda diolchgarwch.

{4:34} felly ymunodd â brwydr; ac nid oedd wedi rhoi TAW o y llu o Lysias tua pum mil o ddynion, hyd yn oed cyn iddynt Roedd eu trechu.

{4:35} yn awr pan y gwelodd yr Lysias Rhoddodd ei fyddin i hedfan, ac

manliness milwyr Judas', a sut yr oeddent yn barod naill ai i fyw neu farw lew, aeth i Antiochia, a casglu cwmni o ddieithriaid, ac ar ôl gwneud ei fyddin mwy nag yr oedd, iddo arfaethedig i ddod eto i Judea.

Yna dywedodd {4:36} Judas a ei brethren, Behold, ein gelynion yn discomfited: Gadewch inni fynd i lanhau a neilltuo i'r noddfa.

{4:37} ar hyn oedd y gwesteiwr gynnull eu hunain gyda'i gilydd, ac aeth i i mount Sion.

{4:38} a pan welsant y noddfa ddiffaith, ac y allor profaned, a'r gatieau llosgi, a'r llwyni dyfu

yn y llysoedd fel coedwig, neu yn un o'r mynyddoedd, ie,
a siambrau yr offeiriaid yn tynnu i lawr;
{4:39} iddynt rentu eu dillad, a gwneud iawn
lamentation, ac a fwriwyd lludw ar eu pennau,
{4:40} a syrthio i lawr gwastad yn y ddaear ar eu hwynebau,
chwythodd larwm gyda yr utgyrn, ac wylo tuag at
Duw.

{4:41} penododd yna Judas rhai dynion i ymladd yn erbyn
y rhai a oedd yn y Gaer, nes ei fod wedi glanhau y
noddfa.

{4:42} felly dewisodd offeiriaid o sgwrs di-fai,
fel cael pleser yn y gyfraith:

{4:43} sy'n glanhau y cysegr, ac allan moel y
defiled cerrig i waith budr.

{4:44} a phryd fel iddynt ymgynghori â beth i'w wneud ag y
allor y burnt cynigion, a oedd yn profaned;

{4:45} credent ei gorau i dynnu i lawr, rhag ofn y dylai
yn gwbl ddi-fai iddynt, oherwydd roedd y heathen yn defiled ei:
wherefore roedden nhw'n tynnu ei i lawr,

{4:46} ac a osodwyd yn y cerrig yn y mynyddoedd o y

Deml mewn man cyfleus, hyd nes y dylai ddod proffwyd shew beth ddylid ei wneud â hwy.

{4:47} yna cymerodd holl gerrig yn ôl y gyfraith, ac adeiladu allor newydd yn ôl y cyntaf;

{4:48} ac yn cynnwys y noddfa, a'r pethau sy'n o fewn y Deml, ac hallowed y llysoedd.

{4:49} gwnaethant hefyd newydd llongau sanctaidd, ac yn y Deml eu dwyn y candlestick, a'r allor o losgi a gynigir, ac o aroglarth, ac yn y tabl.

{4:50} ac ar allor iddynt losgi aroglarth, ac y lampau a oedd ar y candlestick oedd eu goleuo, eu bod Gallai rhoi golau yn y Deml.

{4:51} ar ben hynny, maent yn gosod dorthau ar y Bwrdd, a Gwasgarwch y bysgodfa'n, ac wedi gorffen y gwaith y maent yn eu

Roedd wedi dechrau gwneud.

{4:52} bellach ar y pump a'r ugeinfed dydd o y nawfed y mis, a elwir yn y mis Casleu, yn y gant o deugain a wythfed flwyddyn, maent wedi codi betimes yn y bore,

{4:53} a gynigir aberth yn ôl y gyfraith ar

allor newydd burnt cynigion, a oedd wedi eu gwneud.

{4:54} edrych, ar beth amser a pa ddiwrnod y heathen wedi profaned, hyd yn oed yn y neilltuwyd gyda caneuon, a citherns, a rhygnu'n, a cymbals.

{4:55} yna syrthiodd y bobl ar eu hwynebau, addoli ac yn canmol Duw y nefoedd, a oedd wedi rhoi eu llwyddiant da.

{4:56} ac felly roeddent yn cadw ymroddiad allor wyth diwrnod a gynigir burnt cynigion gyda gladness, a aberthu aberth o gyflawni a chanmoliaeth.

{4:57} Roedd eu decin hefyd frig y Deml gyda coronau o aur, a chyda tariannau; ac y giatiau a Siambrau maent yn cael eu hadnewyddu, ac yn eich crogi drysau arnynt.

{4:58} felly oedd yno gladness fawr iawn ymhlith y pobl, am hynny roedd yn gwbl ddi-fai y heathen yn rhoi i ffwrdd.

{4:59} Judas yn ogystal a ei brethren â gyfan hordeinio yn ymgynnull Israel, y diwrnod ar y Dylid cadw ymroddiad allor yn eu tymor o

flwyddyn i flwyddyn gan y gofod o wyth niwrnod, oddi wrth y pum a

ugeinfed dydd o fis Casleu, gyda chwerthin hwnnw'n amlygu a gladness.

{4:60} ar y pryd hefyd yn eu builded i fyny mount Sion

gyda waliau uchel a'r tyrau cryf rownd am, rhag ofn y

Dylai gentiles yn dod a droedio'n i lawr fel y maent wedi gwneud

cyn.

{4:61} ac maen nhw'n gosod yno garsiwn i'w gadw, a

Bethsura caerog i'w chadw; y gallai pobl

amddiffyniad rhag Idumea.

{5:1} bellach pan fydd y mae cenhedloedd y cylch am Clywodd fod y

Adeiladwyd allor ac adnewyddu y noddfa fel o'r blaen, mae'n ddig yn fawr iawn iddynt.

{5:2} wherefore yr oeddent i ddinistrio y genhedlaeth o

Jacob a oedd yn eu mysg, ac ar hynny daw'r nhw'n dechrau slay a dinistrio y bobl.

Ymladdodd {5:3} yna Judas erbyn plant Esau yn

Idumea ar Arabattine, oherwydd y maent dan warchae dudalennau'r tîm: ac ef

rhoi iddynt dilynodd mawr, ac yn cilio eu dewrder, ac
Cymerodd eu ysbail.

{5:4} hefyd ei fod yn cofio anafiadau plant o

Ffa, a fu'n magl a drosedd-unto y bobl,

y maent yn osod yn aros ar eu cyfer yn y ffyrdd.

Mae addysg uwch {5:5} ddistaw iddynt felly yn y tyrau, ac

encamped yn eu herbyn, ac yn dinistrio eu llwyr, a

llosgi y tyrau lle hwnnw â thân, a holl a oedd yn

1 Maccabees Tudalen 654

ynddo.

Afterward {5:6} iddo basio i blant

Ammon, lle canfu pŵer mawr, a llawer o bobl,

â Timotheus eu capten.

{5:7} er mwyn iddo ymladd brwydrau lawer â hwy, til yn faith

Roeddent yn discomfited ger ei fron; a oedd ef yn smote iddynt.

{5:8} a pan oedd ef wedi Jazar, gyda y trefi

ymdeimlad o berthyn iddi, dychwelodd i Judea.

{5:9} yna heathen a oedd ar Galaad ymgynnull

eu hunain gyda'i gilydd erbyn yr Israeliaid a oedd yn eu

chwarter, i'w dinistrio; ond roedd iddynt ffoi i Gaer o'r

Dathema.

{5:10} ac anfon llythyrau-unto Judas a ei brethren, y
yn heathen yn nghylch amdanom ni yn cynnull at ei gilydd
erbyn i ddinistrio wrthym ni:

{5:11} ac maent yn paratoi i ddod a chymryd y
Caer whereunto ydym yn ffoi, Timotheus yn gapten
eu llu.

Mae {5:12} bellach felly, dewch i ohonom o gyflawni eu
dwylo, i lawer ohonom yn rhoi TAW ar:

{5:13} Ie, holl brethren ein oedd yn y lleoedd
Tobie eu rhoi i farwolaeth: eu gwragedd a phlant eu hefyd
ganddynt llestri captives, a gludir i ffwrdd eu stwff;
ac wedi dinistrio yno am Fil o ddynion.

{5:14} tra roedd llythyrau hyn wedi'u darllen eto, wele, mae
ddaeth negeseuwyr eraill o Galilee gyda'r dillad eu rhent,
a adroddodd ar hwn wise,

{5:15} a dywedodd, maent o Ptolemas, ac o Tyrus, a
Yn Sidon, a holl Galilee o'r Gentiles, gynnull
at ei gilydd erbyn i yfed ohonom ni.

{5:16} awr pan Judas Clywodd y a y bobl hyn

geiriau, ymgynnull yno gynulleidfa fawr gyda'i gilydd, i ymgynghori beth y dylent ei wneud ar gyfer eu brethren, a oedd yn

trafferth, ac yn ymosod arnynt.

Yna dywedodd {5:17} Judas-unto Simon ei frawd, dewiswch cyhudd allan ddynion, a mynd a darparu brethren ffotograffig yn

Galilee, wyf a Jonathan a bydd fy mrawd yn mynd i mewn i'r wlad Galaad.

{5:18} felly gadawodd Joseph mab Zacharias, a Azarias, gapteiniaid y bobl, gyda olion y gwesteiwr yn Judea ei gadw.

{5:19}-unto bwy roddodd Gorchymy, yn dweud, yn cymryd Gwna y tâl hwn pobl, a gweld yr ye ei wneud Nid rhyfel erbyn y heathen tan amser inni ddod eto.

-Unto Simon Rhoddwyd {5:20} awr dair mil o ddynion fynd i mewn i Galilee, ac-unto Judas wyth mil o ddynion ar gyfer wlad Galaad.

{5:21} wedyn aeth Simon i'r Galilee, ymladdodd yn lle llawer o frwydrau gyda heathen, fel bod y heathen yn discomfited ganddo ef.

{5:22} a aeth ar drywydd iddynt-unto gât Ptolemais;
ac yno roedd Abaty o'r heathen tua tair mil o
dynion, mae ei ysbail a gymerodd.

{5:23} a rhai a oedd yn Galilee, ac yn Arbattis,
gyda eu gwagedd a'u plant, a'r holl a oedd ganddynt,
Cymerodd ef i ffwrdd ag ef, a dod â hwy i Judea gyda
llawenydd mawr.

{5:24} Judas Maccabeus hefyd a'i frawd Jonathan
Aeth dros Jordan, a deithiodd taith tri diwrnod yn y
anial,

{5:25} lle y cyfarfu â Nabathites, a ddaeth
-unto iddynt mewn modd peaceable, a dywedais wrthynt bob
peth

Mae hynny wedi digwydd i eu brethren yn tir Galaad:

{5:26} ac roedd hynny faint ohonynt ddistaw yn
Bosora, a Bosor, a Alema, Casphor, Maked, a
Carnaim; y dinasoedd hyn yn gryf a mawr:

{5:27} ac y cafodd Dewi yng ngweddill y dinasoedd
o'r wlad yn Galaad, a hynny erbyn morrow maent
Roedd penodi i ddwyn eu llu erbyn y Caerau, a i

fynd â hwy, ac i ddinistrio iddynt oll mewn un diwrnod.

{5:28} hereupon Judas a ei llu wedi troi yn sydyn gan ffordd yr anialwch-unto Bosora; a phan oedd ganddo ennill y ddinas, mae ef slew holl Gwrywod gydag ymyl y cleddyf, a gymerodd eu holl ysbail, a llosgi y ddinas â than, {5:29} o lle y dechreuwyd ef eu dileu yn ystod y nos, ac aeth til Daeth ef i weddillion y Gaer.

{5:30} a betimes yn y bore a edrychasant, ac, weld, roedd pobl di-rif o gofio'r grisiau a pheiriannau eraill o ryfel, i gymryd y Gaer: ar gyfer eu ymosod arnynt.

{5:31} Judas pan felly gwelodd fod y frwydr wedi dechrau, ac nad aeth y gri y ddinas i fyny i'r nefoedd, gyda utgyrn a sain gwych,

Mae {5:32} Dywedodd-unto ei llu, ymladd y diwrnod hwn ar gyfer eich

Brethren.

{5:33} felly aeth yn ei blaen tu ôl iddynt yn y tri chwmni, sy'n swnio eu utgyrn, ac wylo gyda gweddi.

{5:34} yna lu o Timotheus, gan wybod ei fod yn

Maccabeus, ffoi oddi wrtho: wherefore ef oedd smote iddynt gyda

lladd mawr; fel y mae lladdwyd ohonynt y diwrnod hwnnw tua wyth mil o ddynion.

{5:35} gwneud hyn, Judas wedi troi o'r neilltu i Maspha; ac ar ôl ei fod wedi ymosod yn Cymerodd a slew pob dynion ynddo, a dderbyniwyd ar ysbail ohoni ac a llogi â than.

{5:36} o felly aeth ef, a chymerodd Casphon, Maged, Bosor, a dinasoedd eraill o wlad Galaad.

{5:37} ar ôl y pethau hyn a gasglwyd Timotheus arall cynnal a encamped erbyn Raphon tu hwnt i'r afon.

{5:38} felly anfonodd Judas dynion i espy y llu, a ddaeth â gair iddo, yn dweud, yn heathen fod rownd amdanom ni ymgynnull-unto iddynt, hyd yn oed llu mawr iawn.

{5:39} ef ganddynt hefyd llogi Arabians i'w helpu a maent wedi derbyn eu pebyll tu hwnt y Nant, yn barod i Dewch i ymladd yn erbyn cyhudd. Ar hwn Judas aeth i gwrdd â

Maccabees 655 Tudalen 1

iddynt.

{5:40} Dywedodd wedyn Timotheus-unto gapteiniaid ei llu,

Pan Judas ei llu daw a ger y Nant, os mae ef yn pasio
dros brif-unto wrthym, byddwn ni yn gallu gwrthsefyll iddo; ar
gyfer

Bydd ei edmygu'n drechaf yn ein herbyn:

{5:41} ond os ei fod yr ofn, a gwersyll tu hwnt i'r afon, rydym

Rhaid mynd dros-unto ef, a drechaf yn ei erbyn.

{5:42} bellach pan ddaeth Judas ger y Nant, parodd

Ysgrifenyddion y bobl i aros gan y Nant:-unto bwy

Rhoddodd Gorchymy, yn dweud, yn dioddef unrhyw ddyn aros
yn

Mae y gwersyll, ond gadewch pob dod y frwydr.

{5:43} felly aeth gyntaf dros-unto hwy, a'r holl bobl

ar ôl iddo: yna holl y heathen, cael ei discomfited cyn

Mae ef, bwrw ymaith eu harfau, a ffoi-unto y Deml a

Roedd yn Carnaim.

{5:44} ond maent yn cymryd y ddinas, ac yn llosgi y Deml gyda

pob un a oedd ynddo. Felly roedd Carnaim subdued, ychwaith
gallai eu safbwynt hwy cyn Judas.

{5:45} Roedd yna Judas yn casglu ynghyd holl Israeliaid a

Roedd yn y wlad o Galaad, o leiaf-unto y

mwyaf, hyd yn oed eu gwagedd a'u plant, a'r eu stwff,

llu mawr iawn, i'r perwyl y gallai iddynt ddod i mewn i'r tir
o Judea.

{5:46} awr pan ddaethant-unto Ephron, (Roedd hyn yn
Dinas mawr yn y ffordd fel y dylent fynd, dda iawn
cyfnerthedig)

Nid gallent droi oddi wrtho, naill ai ar y dde neu y
chwith, ond a oes rhaid angen pasio drwy plith ohono.

{5:47} yna y ddinas Caesant hwy allan, ac wedi rhoi'r gorau
iddi

hyd y giatiau â cherrig.

{5:48} whereupon Judas anfon-unto iddynt yn peaceable

Mae modd, yn dweud, gadewch inni fynd drwy eich tir i fynd i
mewn i'n

Bydd y wlad ei hun, a dim un gennyh unrhyw loes; Byddwn yn
unig

pasio drwy'r ar droed: howbeit byddai ddim agor-unto ef.

{5:49} Roedd wherefore Judas yn gyfrifol am gyhoeddi esgyniad
i fod yn

gwneud drwy gydol y llu, y dylai pob dyn yn cae ei
pabell yn y man lle yr oedd.

{5:50} felly gosod y milwyr, a dioddef ymosodiad y ddinas bob
oedd y ddinas honno til dydd a cyfan y nos, ar y darn

cyflawni ei dwylo:

{5:51} sydd wedyn yn slew holl Gwrywod gydag ymyl y cleddyf, a rased y ddinas, a gymerodd yr ysbail, a pasio drwy'r ddinas drostynt hwnnw oedd rhoi TAW ar.

{5:52} ar ôl hyn maent aeth dros Jordan yn fawr plaen cyn Bethsan.

{5:53} Casglodd Judas a gyda'i gilydd y rhai a ddaeth ar ei hôl hi, ac wedi annog pobl yr holl ffordd drwy, til daethant i dir Judea.

{5:54} felly aethant i mount Sion â llawenydd a gladness, lle yr oeddent yn cynnig cynigion burnt, oherwydd nid un ohonynt oedd wedi rhoi TAW ar hyd nes oedd eu dychwelyd mewn heddwch.

{5:55} bellach pa amser fel Judas a Jonathan oedd yn y tir Galaad, a Simon ei frawd yn Galilee cyn Ptolemais,

{5:56} Joseph mab gapteiniaid Zacharias, a Azarias, o garsiynau, clywed am ddeddfau glew a gweithredoedd warlike

y maent wedi gwneud.

Mae {5:57} wherefore Dywedodd, gadewch inni hefyd gael ein enw,

a ewch frwydr yn erbyn heathen sydd yn nghylch amdanom ni.

{5:58} hynny pan oeddent wedi rhoi tâl-unto y garsiwn yr oedd gyda hwy, aethant tuag at Jamnia.

Daeth {5:59} yna Gorgias a ei dynion allan o'r ddinas i ymladd yn eu herbyn.

{5: 60} ac felly yr oedd, rhoddwyd Joseph a Azaras ddianc, a mynd ar drywydd-unto Gororau Judea: ac yno Roedd yn rhoi TAW ar y diwrnod hwnnw o bobl Israel am ddau mil o ddynion.

{5}: 61 Felly roedd yna dilynodd mawr ymhlith y plant Israel, oherwydd nad oeddent yn obedient-unto Judas a ei brethren, ond meddwl i wneud rhai Deddf glew.

{5}: 62 Daeth y dynion hyn nid o hadau y rhai, ar ben hynny Mae eu llaw rhoddwyd gyflawni-unto Israel.

{5:63} Howbeit oedd y dyn Judas a brethren ei enw da iawn yn y golwg ar holl Israel, a holl y heathen, wheresoever oedd enw eu clywed;

{5:64} fod y bobl ymgynnull-unto iddynt

â acclamations llawen.

{5:65} ar ôl hynny aeth Judas ymlaen gyda ei brethren, a ymladd yn erbyn plant Esau yn y tir tuag at y De, lle roedd ganddo smote Hebron, a threfi ohoni, a tynnu i lawr y gwarchae arno, a llosgi y tyrau ohoni rownd am.

{5:66} o felly dileodd i fynd i mewn i'r tir o y Philistiaid, ac yn pasio drwy Samaria.

{5:67} ar y pryd rai offeiriaid, yn ddymunol shew eu lefarydd, oedd rhoi TAW mewn brwydr, am hynny yn mynd allan i ymladd unadvisedly.

Trodd {5:68} Judas felly i Azotus yn y tir o y Philistiaid, pan ei fod wedi tynnu i lawr eu allorau, a llosgi eu delweddau cerfiedig â thân, a difetha eu dinasoedd, ei fod yn dychwelyd i dir Judea.

{6:1} am yr amser hwnnw y Brenin Antiochus yn teithio drwy clywed y gwledydd uchel, y Elymais yn y wlad Persia oedd dinas fawr enwog am gyfoeth, arian, a Aur;

{6:2} ac nad oedd yn ei Deml yn gyfoethog iawn, lle
Roedd gorchuddion o aur, a breastplates, a tariannau, sy'n
Alexander, mab Philip, Brenin ymgasglwyd, sy'n reigned
yn gyntaf ymhlith y Grecians, wedi gadael yno.

{6:3} wherefore daeth a geisir i gymryd y ddinas, a
i ddifetha ef; ond nid oedd yn gallu, oherwydd maent y ddinas,
ar ôl cael rhybudd ohoni,

{6:4} Rose fyny yn ei erbyn yn y frwydr: Felly roedd iddo ffoi, a
gwyro felly gyda mawr drymder, a dychwelyd i
Babylon.

Daeth {6:5} ar ben hynny mae un sy'n dod iddo tidings

1 Maccabees Tudalen 656

yn Persia, a byddinoedd, a aeth yn erbyn y tir o
Judea, rhoddwyd i ddianc:

{6:6} a hwnnw Lysias, a aeth ymlaen yn gyntaf gyda llawer iawn
Roedd pŵer ei yrru i ffwrdd yr Iddewon; a'u bod yn
gwneud cryf gan arfwisg, a grym, a stôr o ysbail,
y maent wedi gotten o'r byddinoedd, ef oedd ganddynt
dinistrio:

{6:7} hefyd sydd wedi cael eu tynnu i lawr y abomination,

y mae wedi sefydlu ar allor yn Jerwsalem, a bod
maent wedi compassed am noddfa â waliau uchel, fel
o'r blaen, a Dinas ei Bethsura.

{6:8} bellach pan glywodd y Brenin y geiriau hyn, ei fod yn
wedi syfrdanu a symud poenus: hynny gosododd ef i lawr
ar ei gwely, a gwelwyd gostyngiad sâl ar gyfer galar, oherwydd
nad oedd hynny'n
ef yn taro wrth iddo edrych ar gyfer.

{6:9} ac yna aeth yn ei flaen o ddyddiau: ar gyfer oedd ei galar
byth mwy a mwy, a wnaeth ystyried y dylai fod
yn marw.

{6:10} wherefore ei galw am ei ffrindiau i gyd, a dweud
-unto iddynt, yn y cwsg wedi mynd o gloddfa, a llygaid fy
nghalon
faileth ar gyfer gofal iawn.

{6:11} ac yr oeddwn gyda fy hun, i ba tribulation
yr wyf yn dod, a sut mawr llifogydd o drallod ydyw, lle
yn awr yr wyf! ar gyfer yr oeddwn yn haelionus ac annwyl yn fy
ngallu.

{6:12} ond cofiaf ddrygioni a wnes I yn awr
Jerwsalem, a bod manteisiais ar gwch o aur ac arian

a oedd ynndo, a anfonwyd i ddinistrio y trigolion o
Judea, heb achos.

{6:13} yr wyf yn credu felly bod hyn achosi hyn

Mae trafferthion yn dod i mi, ac, yn wele, yr wyf yn marw drwy
galar mawr mewn tir rhyfedd.

{6:14} wedyn ei fod yn galw am Philip, un o'i ffrindiau, sy'n

Fe wnaeth pren mesur dros ei holl amgylchfyd,

{6:15} a roddodd iddo ef y Goron, a robe ei, ac yntau

Signet, i'r perwyl y dylai ei fagu ei fab Antiochus, a

Meithrin ef cornel y Deyrnas.

{6:16} fel Brenin Antiochus bu farw yno yn y can deugain

a'r nawfed flwyddyn.

{6:17} awr pan Lysias yn gwybod fod y Brenin yn marw, ei

sefydlu Antiochus ei fab ef ei fod wedi magu sy'n cael ei

ifanc, i teyrnasiad yn ei fantais, ac yn ei enw ef Galwodd

Eupator.

{6:18} am hyn amser iddynt a oedd yn Nhŵr y ddistaw

Mae Israeliaid y cylch am y noddfa, a bob amser yn ceisio

eu loes, a chryfhau y heathen.

{6:19} wherefore Judas, pennu dibenion i'w dinistrio,

yn galw holl bobl ynghyd i gwarchae iddynt.

{6:20} fel maent yn dod at ei gilydd, ac yn dan warchae iddynt yn y

gant a hanner o flynyddoedd gwnaeth y flwyddyn, ac AU mowntiau ar gyfer saethu

erbyn injans hwy, ac eraill.

{6:21} Howbeit aeth rhai ohonynt oedd dan warchae

blaen,-unto ef Ymunodd rhai dynion ungodly Israel

eu hunain:

{6:22} a Mae aeth-unto y Brenin, a dywedodd, pa mor hir

Bydd yn os mae ymhél gweithredu dyfarniad, a dianc ein

Brethren?

{6:23} wedi bod yn barod i wasanaethu câr dy dad, ac i wneud

fel y byddai'n rhaid inni, ac i ufuddhau ei Gorchymyn;

{6:24} Mae nhw'n ein cenedl gwarchae am ba achos y

Tŵr, ac wedi'u dieithrio oddi wrth inni: ar ben hynny fel llawer ohonom fel

gallai eu golau ar maent arweiniodd, ac yn difetha ein hetifeddiaeth.

{6:25} ychwaith y wedi ymestyn allan eu llaw erbyn

ohonom yn unig, ond hefyd yn erbyn eu ffiniau.

{6:26} a, weld, y diwrnod hwn a ydynt yn besieging y Tŵr yn Jerwsalem, i gymryd ei: y noddfa hefyd a Bethsura maent wedi cyfnerthu.

{6:27} wherefore os na chewch dost eu hatal gyflym, byddant yn gwneud y pethau mwy na hyn, ychwaith ni chewch yn gallu dyfarnu eu.

{6:28} bellach pan glywodd y Brenin hwn, yr oedd yn ddig, a casglu at ei gilydd a'i ffrindiau, ac gapteiniaid ei fyddin, a'r rhai a oedd â gofal y ceffyl.

Daeth {6:29} yno hefyd-unto ef oddi wrth y teyrnasoedd eraill, ac o Ynysoedd y môr, bandiau o filwyr llogi.

{6:30} fel y nifer ei fyddin yn gant mil o footmen, ac ugain mil o geffylau, a dau a deg ar hugain o eliffantod eu harfer yn y frwydr.

{6:31} Mae'r rhain aeth drwy'r Idumea, ac yn taro'n erbyn Bethsura, a roedd eu dioddef ymosodiad o ddyddiau, gwneud peiriannau

rhyfel; ond y maent Bethsura ddaeth allan, ac yn llosgi eu â than, ac ymladd yn wrol.

{6:32} ar hwn Judas yn tynnu oddi ar y Tŵr, a

gosod mewn Bathzacharias, over against gwersyll y Brenin.

{6:33} wedyn Gorymdeithiodd y Brenin yn codi'n gynnar iawn ffyrnig

ei gwesteiwr tuag at Bathzacharias, lle y gwnaeth ei byddinoedd

barod i frwydr, a swnio yr utgyrn.

{6:34} ac i'r perwyl y gallai eu pryfocio yr eliffantod

i ymladd, maent shewed eu gwaed grawnwin a mulberries.

{6:35} ymhellach y rhannodd y bwystfilod ymhlith y

byddinoedd, ac ar gyfer pob eliffant penododd mil o

dynion, y lluoedd arfog gydag post o cotiau, a helmedau pres ar

eu pennau; ac ochr yn ochr â hyn, ar gyfer pob anifail oedd hordeinio

pum cant o geffylau gorau.

{6:36} Roedd y rhain yn barod ar bob achlysur: wheresoever

Roedd y Bwystfil, ac aeth y Bwystfil whithersoever, aeth

hefyd, nid gwyro oddi maent oddi wrtho.

{6:37} ac ar y bwystfilod yr oedd tyrau cryf o

pren, sy'n cwmpasu pob un ohonynt, ac roedd girt cyflym

-unto iddynt gyda dyfeisiau: Cafwyd hefyd ar bob un dau

a deg ar hugain o ddynion cryf, a ymladdodd arnynt, wrth ymyl
y

Indiaidd a dyfarnu iddo.

{6:38} ag olion y geffylau, maent yn gosod eu

ar yr ochr hon a ochr honno ar rannau dwy o'r lu a rhoi

iddynt arwyddion beth i'w wneud, a cael ei harneisio dros yng
nghanol

y rhengoedd.

Maccabees 657 Tudalen 1

{6:39} awr pan oedd yr haul yn disgleirio ar tariannau aur

a pres, mynyddoedd y glistered hynny, ac yn disgleirio fel
lampau tân.

{6:40} felly yn rhan o fyddin y Brenin yn cael ei ledaenu ar y

mynyddoedd uchel, a rhan ar y Cymoedd isod, maent
gorymdeithio ar ddiogel ac mewn trefn.

{6:41} wherefore hynny oll clywodd sŵn eu

llu, a gorymdeithio y cwmni, ac y

ysgwyd o harnais, symudwyd: ar gyfer y Fyddin oedd iawn
mawr a mighty.

{6:42} Mae yna Judas ei llu Tynnodd ger ac ymuno

i'r frwydr, ac yno yn trechu byddin y Brenin chwe

cannoedd o ddynion.

{6:43} Roedd Eleazar hefyd, surnamed Savaran, amgyffred hynny

un o greaduriaid, gyda harnais Brenhinol, y lluoedd arfog oedd yn uwch na'r

holl weddill, a bwrw bod y Brenin arno,

Mae {6:44} yn rhoi ei hun mewn perygl, i'r perwyl y gallai gyflawni ei bobl, ac iddo gael enw gwastadol:

{6:45} wherefore rhedodd arno drwy gam dewr wrth

plith y frwydr, yn slaying ar y dde ac ar y

gadael, fel y rhannwyd nhw oddi wrtho ar y ddwy ochr.

{6:46} sy'n gwneud hynny, roedd ef yn sleifio o dan yr eliffant, a byrdwn ef dan, a slew ef: dod syrthiodd yr eliffant

i lawr iddo, ac yno y bu farw.

{6:47} Howbeit gweddill yr Iddewon a gweld cryfder

Trodd oddi wrth y Brenin, a thrais ei luoedd,

iddynt.

{6:48}, yna aeth byddin y Brenin i fyny i Jerwsalem i

yn eu cyfarfod, ac roedd y Brenin yn gosod ei pebyll erbyn Judea, a

erbyn mount Sion.

{6:49} ond gyda hwy yr oedd mewn Bethsura a wnaeth heddwch: ar gyfer y daethant allan o'r ddinas, oherwydd nad oedd ganddynt unrhyw

victuals yno i ddioddef y gwarchae, ei bod yn flwyddyn o orffwys i

y tir.

{6:50} felly cymerodd Bethsura y Brenin, a gosod garsiwn yno ei gadw.

{6:51} ag ar gyfer y warchodfa, dywedodd ei fod dan warchae ei ddyddiau lawer:

a gosod magnelau yno gyda'r peiriannau ac offerynnau i fwrw tân a cerrig, a darnau i fwrw dartiau a slingiau.

{6:52} phryd hynny maent yn gwneud injans erbyn eu peiriannau, ac yn cynnal eu brwydr y tymor hir.

{6:53} eto ar yr olaf, eu llongau eu bod heb victuals,

(am hynny oedd y seithfed flwyddyn, ac maent yn Judea a oedd yn

cael eu darparu gan y Gentiles, roedd lyncu gweddillion y storfa;)

{6:54} Nid oedd ond ychydig yn ôl yn y noddfa, oherwydd

felly oedd y newyn yn drechaf yn eu herbyn, yr oeddent yn fain

i wasgaru eu hunain, gosod pob dyn i ei hun.

{6:55} ar y pryd y clywodd yr Lysias dweud, Philip hwnnw, y
Antiochus y Brenin, whiles ei fod yn byw, wedi ei benodi i ddod
â

hyd ei fab Antiochus, efallai ei fod yn frenin,

Dychwelwyd {6:56} allan o Persia a Media, ac y

gwesteiwr y Brenin hefyd a aeth gydag ef, a dywedodd ei fod
wedi ceisio

cymryd-unto ef dyfarniad y materion.

Mae {6:57} wherefore, aeth yn holl brys dyladwy, a dweud y

Brenin a gapteiniaid y llu a'r cwmni, rydym

pydredd bob dydd, ac yn ein victuals ond bach, a lle rydym

gwarchae lleyg-unto yn gryf, a materion y Deyrnas yn gorwedd

arnom ni:

Bellach mae {6:58} felly gadewch inni fod yn ffrindiau gyda
dynion hyn,

a gwneud heddwch gyda hwy, a eu holl genedl;

{6:59} a'r cyfamod â hwy, a bydd y maent yn byw ar ôl

eu cyfreithiau, fel yr oeddent cyn: eu bod felly

ddig, ac wedi gwneud holl bethau hyn, oherwydd yr ydym

diddymu eu cyfreithiau.

{6:60} fel y Brenin a'r Tywysogion yn fodlon:

wherefore anfonodd-unto iddynt i wneud heddwch; ac maent derbyn ohoni.

{6:61} hefyd y Brenin a'r Tywysogion wedi tyngu llw-unto iddynt: dod aethant allan y gafael gref.

{6:62} yna y Brenin a ymrwymwyd mount Sion; ond pan Gwelodd y cryfder y lle, a thorrodd ei llw ei fod wedi gwneud, a rhoddodd Gorchymy i dynnu i lawr y wal rownd am.

{6:63} Afterward iddo ymadael ar frys bob, a dychwelyd -unto Antiochia, lle canfu Philip i Meistr y Dinas: felly ei fod wedi ymladd yn ei erbyn, a gymerodd y ddinas gan rym.

{7:1} yn y flwyddyn gant ac un a hanner o flynyddoedd Demetrius

Mae mab Seleucus yn gwyro o Rufain, a lluniodd ychydig o ddynion-unto yn ddinas o arfordir y môr, a reigned yno.

{7:2} ac wrth iddo fynd i mewn i Balas ei hynafiaid, Felly yr oedd, nad oedd ei luoedd wedi Antiochus a Lysias, at dod â hwy-unto ef.

Mae {7:3} wherefore, pan wyddai ef, meddai ef, gadewch imi nad

weld eu hwynebau.

{7:4} fel mae ei llw slew iddynt. Bellach pan oedd Demetrius gosod ar Orsedd ei Deyrnas,

Daeth yno {7:5}-unto ef holl drwg a ungodly

dynion o Israel, cael Alcimus, a oedd yn ddymunol i fod yn uchel offeiriad, ar gyfer eu capten:

{7:6} ac roedd eu cyhuddo pobl i'r Brenin, yn dweud,

Judas ei brethren wedi rhoi TAW câr dy ffrindiau i gyd, a gyrru ohonom allan ein tir ein hunain.

Mae {7:7} bellach felly anfon rhai dyn yn ymhél yn trustest,

a gadewch iddo fynd a gweld pa havock a chanddynt wnaeth ymhlith

inni, ac yn y Brenin tir, a gadewch iddo eu cosbi gyda'r holl hwy sydd o gymorth iddynt.

Dewisodd {7:8} yna y Brenin Bacchides, yn gyfaill i'r Brenin,

dyfarnu sydd y tu hwnt i'r llifogydd, ac yr oedd yn ddyn mawr yn y

Deyrnas, a ffyddloniaid i'r Brenin,

{7:9} ac iddo ef anfon gyda hwnnw Alcimus drwg, y

Gwnaeth offeiriad uchel, ac enillodd y dylai ei gymryd groch plant Israel.

{7:10} er mwyn iddynt ymadael, a ddaeth gyda'r pŵer mawr

1 Maccabees Tudalen 658

i dir Judea, pan anfonodd y negeswyr i Judas

a geiriau ei brethren â peaceable deceitfully.

{7:11} ond iddynt roi unrhyw sylw i eu geiriau; am eu bod yn gweld

y oedd dod â pŵer mawr.

{7:12} wedyn oedd ymgynnull yno-unto Alcimus a

Bacchides cwmni Ysgrifenyddion, i fynnu cyfiawnder.

{7:13} awr y Assideans oedd y cyntaf ymhlith y

plant Israel a geisiodd heddwch ohonynt:

{7:14} ar gyfer dweud iddynt, un sydd yn offeiriad yr hadau o

Mae Aaron yn dod gyda'r fyddin hon, a gwnaf ef ddim o'i le.

{7:15} felly spake AU-unto hwy, peaceably, a sware-unto

iddynt ddweud, rydym yn caffael y niwed un o'r ddau ohonoch na

eich ffrindiau.

{7:16} hynny Credai ef: howbeit a gymerodd o

eu dynion threescore, a slew iddynt mewn un diwrnod, yn ôl

y geiriau a ysgrifennodd,

{7:17} y cawd câr dy Seintiau wedi bwrw allan, ac yn eu gwaed wedi eu gollwng rownd am Jerwsalem, a oedd dim i gladdu iddynt.

{7:18} wherefore syrthiodd ofn ac arswydo ohonynt ar bob un y bobl, a ddywedodd, o wirionedd na'r llall nac chyfiawnder i mewn iddynt; ar gyfer wedi torri y cyfamod a llw a wnaethant.

{7:19} ar ôl hyn, dileu Bacchides o Jerwsalem, a gosod ei pebyll yn Bezeth, lle mae'n anfon ac yn cymryd llawer o'r dynion sydd wedi rhoi'r gorau iddo, a rhai o y pobl hefyd, ac pan oedd ef wedi rhoi TAW ar iddynt, mae wedi iddynt i y pwll mawr.

{7:20} ef wedyn yn ymrwymedig i'r wlad i Alcimus, a gadael pŵer i gynorthwyo gydag ef: Felly aeth Bacchides i y Brenin.

{7:21}, haerodd Alcimus ond ar gyfer yr offeiriadaeth uchel.

{7:22} a gyd-unto ef yn troi fel cythryblus y pobl, sydd, ar ôl iddynt oedd gotten tir Juda yn eu

pŵer, oedd llawer loes yn Israel.

{7:23} awr pan Judas Gwelodd pob drygioni Alcimus hwnnw a wnaeth ei gwmni ymhlith yr Israeliaid, hyd yn oed yn uwch heathen,

{7:24} aeth i bob arfordiroedd Judea rownd

a gymerodd groch ohonynt oedd bu'n ymladd o

ef, hynny eu bod durst dim mwy yn mynd ymlaen i mewn i'r wlad.

{7:25} ar yr ochr arall, pan welodd Alcimus Judas hwnnw

ac roedd ei gwmni gotten y llaw uchaf, ac yn gwybod hynny

Nid oedd yn gallu cadw at eu grym, aeth unwaith eto at y

Brenin, a dywedodd pob gwaethaf ohonynt ei allu.

{7:26} yna anfonodd y Brenin Nicanor, un o'r ei Anrhydeddus

Tywysogion, casineb ddyn moel farwol-unto Israel, gyda

Gorchymy i ddinistrio y bobl.

{7:27} felly daeth Nicanor i Jerwsalem, gyda grym mawr;

a anfon-unto Judas a brethren ei deceitfully gyda

geiriau gyfeillgar, yn dweud,

Mae {7:28} Gadewch inni fod yn unrhyw frwydr rhwng fi a chi; byddaf i

dod ag ychydig o ddynion, y gall eich gweld mewn heddwch.

{7:29} Daeth felly i Judas, ac roedd eu saluted un arall peaceably. Howbeit oedd y gelynion yn barod i gymryd i ffwrdd Judas drwy drais.

{7:30} Pa beth ar ôl oedd yn hysbys i Judas, at wit, ef ddaeth-unto ef oedd, ei fod yn boenus ofn o ef, a fyddai'n gweld ei wyneb mwy.

{7:31} Nicanor hefyd, pan welodd nad oedd ei Gwnsler darganfod, mynd allan i ymladd yn erbyn Judas ochr yn ochr â Capharsalama:

{7:32} pan yn trechu o ochr y Nicanor am pum mil o ddynion, a'r gweddill yn ffoi i'r ddinas David.

{7:33} ar ôl hyn aeth Nicanor hyd at mount Sion, a deuai allan o noddfa y rhai o'r offeiriaid y a rai o'r henuriaid y bobl, yr canmol ef peaceably, ac i shew iddo aberthu llosgi a gynigir ar gyfer y Brenin.

{7:34} ond eu gwawdio, a chwarddodd yn hwy, a eu cam-drin yn gywilyddus, a spake gyda balchder,

{7:35} a sware yn ei ddicter, yn dweud, oni Judas a Cyflwynir ei gynnal bellach i 'm dwylo, os deuf erioed

eto mewn diogelwch, bydd llosgi hyd y tŷ hwn: a chyda ei fod
Aeth allan mewn dicter mawr.

{7:36} wedyn yn yr offeiriaid, a safodd gerbron y
allor ac yn y Deml, yn wyllo, ac yn dweud,

{7:37} didst ymhél, O Arglwydd, yn dewis y ty hwn ei alw
câr dy enw, ac i fod yn dŷ gweddi a deiseb yn galw am iddynt oll
pobl:

{7:38} avenged y dyn hwn a ei llu, a gadewch iddynt
syrthio gan y cleddyf: cofio eu blasphemies, ac yn dioddef
iddynt beidio â pharhau mwyach.

{7:39} felly Nicanor aeth allan o Jerwsalem, a gosod ei
pebyll yn Bethhoron, lle cyfarfu'r lletyol allan o Syria ef.

{7:40} oedd Judas ond gosod yn Adasa gyda tair mil o
dynion, ac nid oedd ef yn rhoi'r bai arnom, yn dweud,

{7:41} O Arglwydd, pan oeddent a anfonwyd gan y Brenin
y Assyrians blasphemed, driw angel a aeth, a smote
gant o fourscore a bum mil ohonynt.

{7:42} dinistrio ymhél er hynny y gwesteiwr hwn cyn inni y
diwrnod hwn,

weddill gael gwybod fod ganddynt siarad blasphemously

erbyn câr dy Noddfa, a chewch ei farnu yn ôl ei ddrygioni.

{7:43} felly y ddeg diwrnod o'r mis Adar y gwesteiwyr

Ymunodd â brwydr: ond y Nicanor gwesteiwr oedd discomfited, ac ef

yr oedd ei hun yn gyntaf rhoi TAW yn y frwydr.

{7:44} awr pan Gwelodd Nicanor y llu oedd yn rhoi TAW, maent yn bwrw ymaith eu harfau, ac yn ffoi.

{7:45} yna oeddent yn anelu ato ar ôl eu diwrnod o daith, o Adasa-unto Gazera, swnio'n larwm ar ôl iddynt gyda eu utgyrn.

Maccabees 659 Tudalen 1

{7:46} hynny dod ymlaen o'r holl drefi

Mae Judea rownd am, a gau iddynt fel y maent, gan droi

ôl ar drywydd iddynt hwy, oedd holl Abaty â y

Gadawyd cleddyf, ac nid oes yr un ohonynt.

{7:47} wedyn cymerodd yr ysbail, a ysglyfaethus, a

smote oddi ar pen Nicanors, ac yn ei law dde, y mae'n

ymestyn mor falch, a dod â hwy i ffwrdd, ac

eich crogi eu tuag at Jerwsalem.

{7:48} ar gyfer achos hwn roedd y bobl oedd yn llawenhau fawr,
ac maent

y diwrnod hwnnw dydd o gladness mawr yn cael eu cadw.

{7:49} Roedd eu hordeinio i gadw bob blwyddyn y diwrnod
hwn, ar ben hynny

cael ei ddeg o Adar.

{7:50} felly tir Juda oedd yn weddill o ychydig.

{8:1} awr Judas wedi clywed am y Rhufeiniaid, eu bod

Roedd mighty a glew dynion, ac fel byddai gyda chariad

derbyn pawb a ymunodd eu hunain-unto iddynt, a gwneud

Daeth y Gynghrair amity â hynny i gyd-unto iddynt;

{8:2} a'u bod yn ddynion mawr lefarydd. Dywedwyd wrtho

ef hefyd o eu rhyfeloedd a Deddfau aruchel y buont yn ei
wneud

Ymhlith y Galatians, a sut maent wedi goresgyn iddynt,

a dod â hwy o dan deyrnged;

{8:3} a'r hyn yr oeddent wedi'i wneud yn y wlad o Sbaen, ar
gyfer

ennill y pyllau glo o arian ac aur sydd yn

yno;

{8:4} a bod gan eu polisi a'u hamynedd yn cael

goresgyn y lle, pe bai'n iawn ymhell oddi wrthynt;
a brenhinoedd hefyd a ddaeth erbyn iddynt gan y
uttermost rhan o'r ddaear, til wedi eu discomfited hwy,
a rhoddwyd iddynt mae mawr ddadwneud, fel nad oedd y
gweddill yn rhoi

eu teyrnged bob blwyddyn:

{8:5} ochr yn ochr â hyn, sut y maent wedi discomfited yn y
frwydr

Philip a Perseus, Brenin Citims, gydag eraill a
codi'r eu hunain yn eu herbyn, a oedd wedi eu goresgyn:

{8:6} faint hefyd Antiochus y Brenin mawr Asia, y

Daeth yn eu herbyn yn y frwydr, cael ugain a chant o

eliffantod, â geffylau, a chariots, a mawr iawn

fyddin, oedd discomfited iddynt;

{8:7} a sut y maent yn mynd ag ef yn fyw, a covenanted y

ef a fel reigned ar ei ôl dylai dalu teyrnged fawr,

a rhoi gwystlon, a bod y cytunwyd arni,

{8:8} a y wlad o India, a'r cyfryngau a Lydia a

y gwledydd goodliest, sydd yn cymryd arno, a rhoddwyd

i'r Brenin Eumenes:

{8:9} ymhellach sut y Grecians oedd yn benderfynol o

dod a dinistrio

{8:10} ac y maent, cael gwybodaeth hanfon ohoni

yn eu herbyn penodol capten, a arweiniodd yn ymladd gyda hwy

llawer o captives i ffwrdd iddynt, a'i gario eu gwragedd a

eu plant, a ddifetha iddynt, a gymerodd feddiant o

eu tiroedd, ac yn tynnu i lawr a'u dal cryf, a dwyn

iddynt fod yn eu gweision-unto diwrnod hwn:

{8:11} Dywedwyd wrtho ef ar wahân, sut y cânt eu dinistrio a

dwyn o dan eu ddominiwn eraill teyrnasoedd ac Ynysoedd

bod ar unrhyw adeg wedi gwrthod iddynt;

{8:12} ond gyda'u ffrindiau a'u o'r fath yn dibynnu ar eu

Roeddent yn cadw amity: a bod wedi goresgyn Teyrnas

llawer a No, insomuch fel y cyfan glywed enw eu

Roedd ofn ohonynt:

{8:13} hefyd bod, pwy fyddai'n helpu i Deyrnas,

Mae rhai wedi teyrnasiad; a bwy eto byddent, eu disodli:

yn olaf, eu bod yn fawr i'w mawrygu:

Mae {8:14} eto ar gyfer pob hwn yr un ohonynt yn gwisgo coron neu a oedd

gorchuddio'r mewn porffor, i gan pheiriant:

{8:15} sut maent wedi gwneud eu hunain ar ben hynny

Dy'r Senedd, lle roedd tri chant a dau ddeg dynion yn eistedd yn
Cyngor bob dydd, bob amser yn ymgynghori ar gyfer y bobl, at y
diwedd

gallai fod yn dda archebu:

{8:16} ac roedd bod yn ymrwymo eu Llywodraeth i un

dyn bob blwyddyn, sydd wedi dyfarnu dros eu gwlad, a bod

Roedd pob un yn obedient i un, a bod yno oedd y naill na'r llall
cenfigen nac emmulation yn eu plith.

{8:17} wrth ystyried y pethau hyn, dewisodd Judas

Eupolemus y mab John, mab Accos, a Jason y

mab Eleazar, ac anfonodd hwy yn Rhufain, i wneud Cynghair o
amity a confederacy gyda hwy,

{8:18} a intreat iddynt y byddent yn cymryd iau

oddi wrthynt; am eu bod yn gweld y Deyrnas Grecians y
oedd gormesu Israel â caethiwed.

{8:19} Aeth felly yn Rhufain, a oedd yn iawn

taith fawr, ac a ddaeth i y Senedd, lle maent spake
a dywedodd.

{8:20} Judas Maccabeus â ei brethren, a'r bobl

Iddewon, wedi anfon atom-unto chi, i wneud confederacy a heddwch gyda chi, ac y gallai gael eu cofrestru eich confederates a ffrindiau.

{8:21} felly roedd y mater hwnnw yn falch y Rhufeiniaid yn dda.

{8:22} a dyma'r copi y yr epistol sydd y Senedd

Ysgrifennodd ôl eto yn nhablau pres, a anfonwyd i Jerwsalem, y mae ganddynt gan eu coffa o heddwch a confederacy:

{8:23} llwyddiant da fod y Rhufeiniaid, ac i bobl

yr Iddewon, y môr a'r tir am byth: y cleddyf hefyd a fod gelyn ymhell oddi wrthynt,

{8:24} Os ddod gyntaf unrhyw ryfel ar y Rhufeiniaid neu unrhyw un eu confederates drwy gydol eu holl ddominiwn,

{8:25} bydd pobl yr Iddewon eu helpu, fel yr amser y yn cael eu penodi, gyda eu holl galon:

{8:26} ychwaith rhaid iddynt roi unrhyw beth-unto eu bod gwneud rhyfel arnynt, neu eu cynorthwyo gyda victuals, arfau, oes ganddynt arian, neu llongau, fel y mae'n ymddangos yn dda-unto y Rhufeiniaid;

ond rhaid iddynt gadw eu cyfamodau heb gymryd unrhyw beth

felly.

{8:27} yn yr un modd hefyd, os bydd rhyfel yn dod yn gyntaf ar cenedl yr Iddewon, y Rhufeiniaid bydd helpu gyda'r holl eu calon, yn ôl fel yr amser y gellid ei benodi iddynt:

{8:28} ychwaith victuals, rhoddir iddynt gymryd rhan yn eu herbyn, neu ganddynt arfau, neu arian, neu llongau, fel y mae'n

1 Maccabees Tudalen 660

yn ymddangos yn dda at y Rhufeiniaid; ond rhaid iddynt gadw eu

cyfamodau, a hynny heb oedd.

{8:29} yn ôl erthyglau hyn wnaeth y Rhufeiniaid cyfamod â phobl yr Iddewon.

{8:30} Howbeit os o hyn ymlaen yr un blaid neu'r llall

Bydd meddwl i gwrdd i ychwanegu neu leihau unrhyw beth, efallai y byddant yn

ei wneud yn ystod eu pleserau, ac o gwbl y bydd ei ychwanegu neu

i ffwrdd rhaid cymryd ei gadarnhau.

{8:31} ac fel cyffwrdd ddrygioni y doeth Demetrius i

yr Iddewon, yr ydym wedi ysgrifennu-ef, yn dweud, Wherefore ymhél unto

gwneud câr dy iau yn drom ar ein ffrindiau a'n confederates y
Iddewon?

{8:32} Os felly maent yn cwyno fwy erbyn cyhudd,

Byddwn yn gwneud cyfiawnder â hwynt, ac yn ymladd gyda
hwwn gan môr a

tir.

{9:1} ar ben hynny, pan glywodd Demetrius y Nicanor

ac roedd ei llu wedi rhoi TAW yn y frwydr, anfonodd Bacchides
a

Alcimus i dir Judea yr ail dro, a chyda

eu prif gryfder ei lletyol:

{9:2} a aeth ymlaen gan y ffordd y mae yn leadeth i Galgala,

ac yn gosod eu pebyll cyn Masaloth, sydd yn Arbela,

ac ar ôl wedi ennill iddo, mae slew o bobl.

{9:3} hefyd y cyntaf y mis o y can ail a hanner can

flwyddyn oedd eu encamped cyn Jerwsalem:

{9:4} o lle maent yn symud, ac aeth i Berea,

gydag ugain mil o footmen a dwy fil o geffylau.

{9:5} awr Judas wedi gosod ei pebyll ar Eleasa, a thri

mil o ddynion dewis ag ef:

{9:6} sy'n gweld llu y fyddin arall i fod felly

fawr yn boenus ofn; hynny roedd llawer yn cyfleu
eu hunain y tu allan y llu, insomuch fel breswylio ohonynt ddim
mwy ond wyth gant o ddynion.

Felly, gwelodd {9:7} pan Judas ei slipt llu i ffwrdd,
a dywedodd bod y frwydr wedi pwyso arno, ei fod yn boenus
cythryblus yn
cof, a llawer gofid, am nad oedd ganddo unrhyw amser i gasglu
nhw gyda'i gilydd.

Serch hynny {9:8}-unto eu bod wedi aros a ddywedodd,
gadewch i'r

Ni codi a fynd yn erbyn ein gelynion, os peradventure ein
Efallai y bydd yn gallu ymladd gyda nhw.

{9:9} ond maen nhw'n dehorted ef, yn dweud, ni byth yn
gallu: Gadewch inni bellach yn hytrach achub ein bywydau, ac o
hyn ymlaen byddwn
dychwelyd gyda ein brethren, ac ymladd yn eu herbyn: ar gyfer
yr ydym
ond ychydig.

{9:10} Dywedodd wedyn Judas, Duw a'n gwaredo rhag y dylai
wneud hyn

peth, a ffoi oddi wrthynt: os fod ein hamser wedi dod, gadewch
i ni

marw wrol ar gyfer ein brethren, a gadewch inni staen ni ein anrhydedd.

{9:11} â hynny symudodd y llu o Bacchides allan o eu pebyll, a safodd over against hwy, eu geffylau cael ei rannu'n ddau milwyr, ac eu slingers a archers mynd cyn y llu a nhw yn gorymdeithio yn y Rhagair Roedd holl ddynion mighty.

{9:12} â Bacchides, oedd yn yr adain dde: felly y Mae lletywr Tynnodd ger ar y ddwy ran, a swnio eu utgyrn.

{9:13} Maent hefyd o ochr Judas', yr oeddent yn swnio hyd yn oed eu

datgan hefyd, fel y dywedodd y ddaear yn ysgwyd ar sŵn y byddinoedd, ac yn y frwydr yn parhau o fore gwyn tan nos.

{9:14} awr pan oedd Judas canfyddedig y Bacchides ac y Roedd cryfder ei fyddin ar ochr dde, cymerodd ef gyda iddo ef y dynion gwydn,

{9:15} pwy discomfited adain dde, a mynd ar drywydd eu -unto mount Azotus.

{9:16} ond pan adain chwith y gwelent y maent o y adain dde oedd yn discomfited, yn dilyn ar Judas a

rhai oedd gydag ef yn sodlau galed o'r tu ôl:

{9:17} hynny oedd brwydr boenus, insomuch fel

Roedd llawer wedi rhoi TAW ar ddwy ran.

{9:18} Judas hefyd cafodd ei ladd, a ffoi rhag yr adfeilion.

{9:19} cymerodd Jonathan wedyn a Simon Judas eu

brawd, ac iddo gladdu mewn beddrod ei dadau yn

Modin.

{9:20} at hynny y bu bewailed iddo, a gwnaeth holl Israel

lamentation mawr iddo, ac yn galaru ar ôl sawl diwrnod, gan ddweud,

{9:21} sut mae dyn gwrol wedi gostwng, sy'n darparu Israel!

{9:22} ag ar gyfer pethau eraill sy'n ymwneud â Judas a ei

rhyfeloedd, a Deddfau aruchel a wnaeth, ac ei fawredd,

Nid ydynt yn ysgrifennu: eu bod yn llawer iawn o.

{9:23} bellach ar ôl marwolaeth Judas Dechreuodd y drwg i

rhoi eu pennau blaen ar arfordiroedd holl Israel, ac mae

Cododd holl megis wedi eu saernio 'n camwedd.

{9:24} yn y dyddiau hynny hefyd yr oedd newyn mawr,

oherwydd hyn mae y wlad bu'n ymladd, ac yn mynd gyda nhw.

{9:25} Mae yna Bacchides yn dewis y dynion drygionus, a gwneud

Arglwyddi iddynt o'r wlad.

{9:26} a wnaethant ymholi a chwilio am Judas' ffrindiau, a dod â hwy-unto Bacchides, a gymerodd groch arnynt, a ddefnyddir hwy yn despitefully.

{9:27} felly oedd yno eu blino'n mawr yn Israel, fel y tystied hyn oll nid oedd ers amser y ni welwyd yn broffwyd mysg.

{9:28} dros yr achos hwn daeth Judas holl ffrindiau at ei gilydd, a

Dyweddodd-unto Jonathan,

{9:29} ers câr dy frawd farw Judas, wedi oes dyn fel iddo fynd ymlaen yn erbyn ein gelynion, a Bacchides, a erbyn iddynt ein cenedl sydd yn wrthwynebwyr i ni.

{9:30} bellach felly yr ydym wedi dewis hwnn diwrnod hwn i fod yn

ein Tywysog a capten ei fantais honno ymhél frwydr mayest ein brwydrau.

{9:31} ar hyn cymerodd Jonathan llywodraethu arno ar y pryd, a Rhosyn hyd yn lle ei frawd Judas.

{9:32} ond pan gat Bacchides gwybodaeth ohoni, mae'n ceisio am slay ef

Maccabees 661 Tudalen 1

{9:33} wedyn Jonathan, a Simon ei frawd, a hynny i gyd oedd gydag ef, amgyffred, ffoi i'r anialwch o Thecoe, ac yn gosod eu pebyll gan y dŵr y pwll Asphar.

{9:34} sydd pan y deallodd Bacchides, daeth ger i Jordan gyda ei holl lu ar y dydd Saboth.

{9:35} awr roedd Jonathan yn anfon ei frawd John, capten y bobl, i weddio a'i ffrindiau y Nabathites, eu bod gallai adael gyda nhw eu cludo, a oedd yn llawer.

{9:36} ond daeth y plant o Jambri allan o'r Medaba, a oedd John, a hynny ganddo, ac aeth eu ffordd gyda Mae'n.

{9:37} ar ôl hyn daeth gair i Jonathan a Simon ei brawd, a wnaeth y plant Jambri briodas fawr, ac yn dod â Saint-y-brid o Nadabatha â chryn hyfforddi, fel ei merch un o'r tywysogion mawr Chanaan.

{9:38} felly eu bod yn cofio John eu brawd, a wedi codi, a chuddio eu hunain o dan y cudd o y

Mynydd:

{9:39} lle maent yn codi'r eu llygaid, ac yn edrych, ac, weld, roedd llawer o oedi a cerbydau mawr: ac yn y Daeth bridegroom blaen, ei gyfeillion a'i brethren, i gwrdd â nhw gyda drymiau ac offerynnau musick, a llawer o arfau.

{9:40} Cododd Jonathan wedyn a oedd gydag ef erbyn iddynt o'r fan lle y Gorweddodd yn rhagod, a gwneud lladd ohonynt yn fath math, gostyngodd cynifer i lawr wedi marw, ac mae'r hyn sy'n weddill yn ffoi i'r mynydd, ac maent yn cymryd eu holl ysbail.

{9:41} felly oedd y briodas alaru, wedi troi a sŵn eu Alaw i lamentation.

{9:42} hynny pan maent wedi avenged llawn gwaed o eu brawd, y gwnaethant eto i gors Jordan.

{9:43} bellach pan glywodd Bacchides isod, daeth y dydd Saboth-unto banciau Jordan pŵer mawr.

Mae {9:44} Dywedodd Jonathan wedyn i gwmni ei, gadewch inni fynd

awr ac ymladd dros ein bywydau, ar gyfer ei standeth nid gyda ni i

Dydd, ag yn amser gorffennol:

{9:45}, weld, y frwydr ger ein bron a tu ôl inni,

a dŵr Jordan ar yr ochr hon ac ochr honno, y gors

yn yr un modd a'r coed, nid yw'r lle mae inni droi o'r neilltu.

{9:46} wherefore grio et awr-unto Duw, a allai fod yn ye

ddarperir gan law eich gelynion.

{9:47} â ymunodd â brwydr, a Jonathan

blaen yn brin ei law i smite Bacchides, ond trodd

ôl oddi wrtho.

{9:48} wedyn Jonathan a oedd gydag ef neidio

i Jordan, a nofio dros-unto banc eraill: howbeit

Pasiodd y llall nid dros Jordan-unto iddynt.

Roedd {9:49} felly mae rhoi TAW ar ochr Bacchides' y diwrnod hwnnw

am Fil o ddynion.

{9:50} Whittle dychwelodd Bacchides i Jerwsalem a

wedi'u hatgyweirio Mae'r cryf yn dyfynnu yn Judea; y Gaer yn Jericho, a

Emmaus, a Bethhoron, a Bethel, a Thamnatha,

Pharathoni, a Taphon, hyn oedd ei fod yn cryfhau gyda uchel waliau, gyda gatiau a bariau.

{9:51} ac iddynt Pennodd garsiwn, y gallen nhw gwaith malais ar Israel.

{9:52} Roedd ef cyfnerthedig hefyd y ddinas Bethsura, a Gazera, a'r Tŵr, a lluoedd rhoi ynddynt, a'r ddarpariaeth o victuals.

{9:53}, cymerodd meibion dynion prif yn y wlad ar gyfer gwystlon, a'u rhoi ar y Tŵr yn Jerwsalem i'w cadw.

{9:54} ymhellach yn y can hanner can a'r drydedd flwyddyn, yn yr ail fis, daeth Alcimus wedi ennyn a wal y

Dylai'r llys mewnol y Warchodfa yn eu tynnu i lawr; ef tynnu i lawr hefyd y gwaith y proffwydi

{9:55} ac fel y dechreuodd i dynnu i lawr, hyd yn oed ar y pryd Roedd Alcimus blino, a llesteirio ei enterprizes: am ei genau yn dod i ben, a chymerwyd ef â ymennydd, fel y gallai ef siarad unrhyw beth mwy, na rhoi Gorchymyn ynghylch ei dŷ.

{9:56} felly fu farw Alcimus bryd hynny gyda'r boen mawr.

{9:57} awr pan Bacchides gwelodd fod Alcimus wedi marw,
Dychwelodd y Brenin: dod dir Judea oedd yn
gweddill ddwy flynedd.

{9:58} yna Cynhaliodd holl ddynion ungodly y Cyngor, gan
ddweud,

Wele, Jonathan a ei gwmni yn gartrefol, ac ymhelaethu
heb ofal: bellach felly byddwn yn dod â Bacchides yma,
a rhaid iddynt gymryd popeth mewn un noson.

{9:59} felly maent yn mynd ac yn ymgynghori ag ef.

{9: 60} wedyn eu symud iddo, a ddaeth â llu mawr, a
anfon llythyrau privily at ei ymlynwyr yn Judea, y dylent
cymryd Jonathan a'r rhai oedd gydag ef: howbeit maent
Ni allai, oherwydd yr oedd eu Cwnsler hysbys-unto iddynt.

{Ymlaen 9: 61} Wherefore aethant o ddynion y wlad,
yr oedd awduron yr helynt hwnnw, am hanner cant o bersonau,
a
slew iddynt.

{9:62} Whittle Jonathan, a Simon, ac a
yr oedd gydag ef, wedi eu cael i ffwrdd i Bethbasi, sydd yn y
Mae anial, a atgyweiriwyd y decays ohoni, a gwneud
Mae'n cryf.

{9:63} pa beth pan wyddai Bacchides, casglodd gyda'i gilydd mae'r holl ei gynnal, ac anfonwyd gair iddynt a oedd o

Judea.

{9:64} yna aeth ef a gosod gwarchae yn erbyn Bethbasi; ac maent yn ymladd yn ei erbyn tymor hir ac yn gwneud injans o rhyfel.

{9:65} Jonathan, ond gadawodd ei frawd Simon yn y ddinas, a Aeth ymlaen ei hun i mewn i'r wlad, a gyda rhai nifer aeth ef ymlaen.

{9: 66} ac roedd ef yn smote Odonarkes a ei brethren, ac y plant Phasiron yn eu pabell.

1 Maccabees Tudalen 662

{9:67} a pan mae Dechreuodd smite iddynt, ac yn dod gyda ei luoedd, aeth Simon a ei gwmni allan y Dinas, a llosgi ar beiriannau rhyfel,

{9: 68} ac ymladd yn erbyn Bacchides, a oedd yn discomfited gan iddynt, ac roedd eu dioddef ef yn boenus: am ei

Cwmsler a travail oedd yn ofer.

{9:69} Wherefore oedd wroth iawn ar y dynion drwg

Rhoddodd y Cwnsler i ddod i mewn i'r wlad, inasmuch fel iddo ef slew llawer ohonynt, ac arfaethedig i ddychwelyd i ei hun wlad.

{9:70} hyn pan oedd gan Jonathan gwybodaeth, anfonodd Llysgenhadon-unto ef, i'r perwyl y dylai wneud heddwch gydag ef, a y carcharorion yn eu darparu.

{9:71} pa beth mae ef wedi derbyn, a oedd yn ôl ei galwadau, a sware-unto ef na fyddai byth yn gwneud iddo niwed holl ddyddiau ei fywyd.

{9:72} pan felly ei fod wedi ei adfer-unto ef y carcharorion a oedd ef wedi afovertime allan y tir o Judea, ei fod yn dychwelyd ac aeth ei ffordd ar ei dir ei hun, Nid daeth ef yn fwy i eu ffiniau.

{9:73} felly y cleddyf wedi dod i ben gan Israel: ond Jonathan wedi ymhelaethu ar Machmas, a dechreuodd i lywodraethu y bobl; ac ef dinistrio y dynion ungodly allan o Israel.

{10:1} yn y can a sixtieth flwyddyn Alexander, mab o Antiochus Epiphanes surnamed, wedi codi a gymerodd Ptolemais: ar gyfer pobl wedi derbyn ef, drwy ddulliau

hyn oedd ef yn reigned yno,

{10:2} awr pan glywodd Demetrius Brenin ohoni, mae'n gasglwyd fwy na llu mawr gyda'i gilydd, ac aeth ymlaen erbyn iddo ymladd.

{10:3} ymhellach Demetrius anfon llythyrau-unto Jonathan gyda cariadus geiriau, felly roedd iddo ef chwyddo.

Mae {10:4} ar gyfer Dywedodd ei fod, gadewch inni yn Gyntaf wneud heddwch ag ef,

cyn iddo ymuno â Alexander yn ein herbyn:

{10:5} arall bydd yn cofio holl ddrygioni sydd gennym gwneud yn ei erbyn, ac yn erbyn ei brethren ac ei bobl.

{10:6} wherefore a roddodd iddo awdurdod i gasglu gyda'i gilydd yn llu, a darparu arfau, efallai ei fod yn helpu ef yn y frwydr: Roedd ef wedi ennyn hefyd bod y gwystlon y Roedd yn Nhŵr y dylai gael eu darparu iddo.

Mae {10:7} wedyn daeth Jonathan i Jerwsalem, a darllen y llythyrau yn y gynulleidfa yr holl bobl, ac y dylent fod oedd yn y Tŵr:

{10:8} sydd yn boenus ofn, pan glywsant fod yr

Roedd Brenin wedi rhoi awdurdod i gasglu ynghyd llu ef.

{10:9} hynny y Tŵr gyflwynant eu
wystl-unto Jonathan, a chyflwynodd hwy-unto eu
rhieni.

{10:10} hyn wneud, ymgartrefodd Jonathan ei hun yn
Jerwsalem,

a dechreuodd i adeiladu ac atgyweirio y ddinas.

{10:11} a dywedodd ei fod wedi ennyn y gweithwyr i adeiladu y
waliau a mount Sion a tua â cherrig sgwâr ar gyfer
amddiffynfa; a gwnaethant hynny.

{10:12} wedyn y dieithriaid, a oedd yn y cadarnleoedd
wedi adeiladu y Bacchides, ffoi i ffwrdd;

{10:13} ychwanegu at werth fel y mae pob dyn yn gadael ei le,
ac aeth

yn ei wlad ei hun.

{10:14} ond ar Bethsura rhai o'r rhai a oedd wedi
cefnu arhosodd y gyfraith ac y Gorchymyn hyd: ar gyfer
yr oedd eu man lloches.

{10:15} awr pan Brenin Alexander wedi clywed beth
addo Demetrius wedi anfon-unto Jonathan: pan hefyd ei
yr oedd wedi dweud wrtho y brwydrau a noble gweithredu sy'n
ef ac yn ei

Brethren wedi gwneud, a'r poenau a ddioddefwyd ganddynt,

{10:16} meddai, rhaid i ni ganfod dyn arall o'r fath? nawr

Felly byddwn yn gwneud iddo ein ffrind a'n confederate.

{10:17} ef ysgrifennodd lythyr ar hyn, ac anfon-unto ef,

yn ôl y geiriau hyn, gan ddweud,

{10:18} Mae Brenin Alexander i frawd Jonathan sendeth

cyfarchiad:

{10:19} yr ydym wedi clywed y cyhudd, sy'n ymhél celf dyn o

pŵer fawr, ac yn cyfarfod i fod ein ffrind.

{10:20} wherefore awr y diwrnod hwn inni ordain hwwn yn y

offeiriad uchel câr dy genedl, ac yn ei alw'n ffrind y Brenin;

(a therewithal anfonodd ef robe Porffor a'r Goron o

Aur:) angen hwwn i gymryd ein rhan, ac yn cadw cyfeillgarwch

gyda ni.

{10:21} felly ar y seithfed mis y gant o a

drigeinfed blwyddyn, ar y wledd o tabernacles y, rhoddodd

Jonathan ar

robe sanctaidd, a gasglwyd ynghyd heddluoedd, a darparu

llawer o arfwisg.

{10:22} hyn pan glywodd Demetrius, ei fod yn iawn

Mae'n ddrwg gennyf, a dywedodd,

{10:23} Beth yr ydym wedi gwneud, y mae Alexander ganddynt ein hatal yn gwneud amity gyda'r Iddewon i gryfhau ei hun?

{10:24} hefyd bydd ysgrifennu-unto geiriau hwy o anogaeth, ac addewid eu hurddas a rhoddion, yr wyf Efallai y bydd rhaid eu cymorth.

{10:25} anfonodd-unto iddynt felly i'r perwyl hwn: Brenin Mae Demetrius-unto pobl yr Iddewon sendeth cyfarchiad:

{10:26} tra yr ydwy wedi cadw cyfamodau gyda ni, a parhau yn ein cyfeillgarwch, ymuno â ni ein gelynion, wedi clywed isod, ac yn falch.

Mae {10:27} wherefore bellach yn parhau Mae et dal i i fod yn ffyddlon

-unto inni, a bydd dda yn talu chi am y pethau et wneud ar ein rhan,

{10:28} a bydd eich grant himiwneddau llawer o, a rhoi eich gwobrau.

{10:29} a bellach wneud eich, rhyddhau a er eich mwyn chi fy rhyddhau yr holl Iddewon, o'r teyrngedau, ac o'r tollau o'r

halen, ac o drethi Goron,

Maccabees 663 Tudalen 1

{10:30} ac o'r hyn a appertaineth-unto i mi

derbyn ar gyfer y drydedd ran neu hadau, a hanner y ffrwythau
y coed, rwy'n ei rhyddhau o'r dydd hwn ymlaen, fel bod rhaid
iddynt

Ni ddylid cymryd tir Judea, nac am y tair

Ychwanegodd Llywodraethau sydd yn thereunto allan o'r wlad
o Samaria a Galilee, o'r dydd hwn ymlaen am byth.

{10:31} Jerwsalem Gadewch hefyd yn sanctaidd ac yn rhydd,
gyda y

Gororau, y ddau o bob deg a teyrngedau.

{10:32} ac o ran y Tŵr sydd yn Jerwsalem, yr wyf

yn arwain at sefydlu awdurdod drosto, a rhoi yr offeiriad uchel,
ei fod

Gall gosod ynddo dynion o'r fath fel y bydd ef yn dewis ei
gadw'n.

{10:33} at hynny rhydd gosodaf yn rhydd bob un y

Roedd Iddewon, a oedd yn cael eu captives allan o dir Judea i
unrhyw ran o'r Deyrnas fy, a gwnaf hynny y mae fy holl
swyddogion cylch gwaith

teyrngedau hyd yn oed eu gwartheg.

{10:34} at hynny yr wyf y bydd holl gwleddoedd, a sabbaths, a moons newydd, a dyddiau dwys, a'r tri diwrnod cyn y wledd, ac yn y tri diwrnod ar ôl y wledd, bydd yn holl imiwnedd a rhyddid ar gyfer yr holl Iddewon yn fy amgylchfyd.

{10:35} hefyd bydd unrhyw ddyn yn yr awdurdod i ymyrryd â neu unrhyw un ohonynt mewn unrhyw fater molest.

{10:36} wyf bydd ymhellach, y mae yn cael ei gofrestru ymhlith y

Mae'r Brenin yn gorfodi dynion tua tri deg mil o Iddewon,-unto y cyflog, rhoddir, fel y belongeth i bawb lluoedd y Brenin.

{10:37} a ohonynt rhaid rhoi rhai yn y Brenin

cryf yn dal, ohonynt hefyd rai pennir dros y materion

y Deyrnas, sef Ymddiriedolaeth: a gwnaf hynny eu

goruchwylwyr a llywodraethwyr fod yn eu hunain, ac y maent yn byw

ar ôl eu Deddfau eu hunain, hyd yn oed fel Brenin ganddynt tuag atynt

dir Judea.

{10:38} ac ynghylch y tri o Lywodraethau yn

Ychwanegodd i Judea o wlad Samaria, gadewch iddynt fod

Ymunodd â Judea, a allai gael eu hystyried i fod o dan un, nac yn gaeth i ufuddhau i awdurdod arall nag offeiriad uchel.

{10:39} o ran Ptolemais, a'r tir sy'n berthnasol iddo, Rwy'n rhoi fel rhodd am ddim i noddfa yn Jerwsalem ar gyfer y expences angenrheidiol y Warchodfa.

{10:40} at hynny, rhoddaf bob blwyddyn pymtheg mil o shekels o arian allan o gyfrifon y Brenin o fannau eraill ymwneud.

{10:41} a holl overplus, a thalodd y swyddogion nid fel yn amser hen, o hyn ymlaen yn, rhoddir tuag at waith y Deml.

{10:42} ac ochr yn ochr â hyn, shekels bum mil o arian, a aethant o ddefnyddiau y Deml allan o fydd cyfrifon y flwyddyn ar ôl blwyddyn, hyd yn oed y pethau ryddhau, oherwydd ymwneud i offeiriaid y Gweinidog.

{10:43} a fod pwy bynnag sy'n ffoi rhag-unto y Deml yn Jerwsalem, neu fod o fewn y rhyddid isod, yn cael ei Gadewch y mater arall, ddyled-unto y Brenin, neu ar gyfer unrhyw iddynt fod ar ryddid, ac oll sydd ganddynt yn fy amgylchfyd.

{10:44} ar gyfer yr adeilad hefyd a chadw ac atgyweirio gwaith Warchodfa expences, rhoddir y Brenin cyfrifon.

{10:45} do, ac ar gyfer adeiladu waliau Jerwsalem, ac y fortifying ohoni gron am expences Rhoddir allan o gyfrifon y Brenin, fel hefyd ar gyfer y adeiladu y muriau yn Judea.

{10:46} awr pan Jonathan Clywodd y a y bobl hyn geiriau, maent yn rhoi dim credyd-unto iddynt, nac ychwaith eu derbyn,

oherwydd eu bod yn cofio y drwg mawr a wnaeth ef yn Israel; ar gyfer oedd ef yn eu dioddef yn boenus iawn.

{10:47} ond â Alexander yr oeddent yn falch iawn, oherwydd yr oedd y cyntaf a entreated o wir heddwch gyda iddynt, ac maent yn confederate gydag ef bob amser.

Casglodd {10:48} yna mae grymoedd y Brenin Alexander fawr, a gweryslla over against Demetrius.

{10:49} ac ar ôl y Brenin ddau wedi ymuno frwydr, Lletyol Demetrius' ffoi: ond dilynodd Alexander ar ei ôl, a a orfu yn eu herbyn.

{10:50} a Parhaodd brwydr boenus iawn tan y

Aeth haul i lawr: a y diwrnod hwnnw oedd Demetrius rhoi TAW ar.

{10:51} anfonodd Alexander Whittle llysgenhadon i

Ptolemee Brenin yr Aifft gyda neges i'r perwyl hwn:

{10:52} Forasmuch fel yr wyf yn dod unwaith eto i 'm amgylchfyd, ac

yr wyf yn Orsedd fy progenitors, ac wedi gotten y ddominiwn, a disodli Demetrius, ac adferwyd ein wlad;

{10:53} ar gyfer ar ôl wedi i ymuno frwydr gydag ef, ddau AU a yr oedd ei llu discomfited ni, fel ein bod yn eistedd yn yr Orsedd ei Deyrnas:

Mae {10:54} bellach felly gadewch inni wneud Cynghair o amity

gyda'i gilydd, ac mi roi awr câr dy ferch i wraig: a byddaf eu câr dy fab yng nghyfraith, a bydd yn rhoi grid a hi fel yn ôl câr dy urddas.

{10:55} Ptolemee yna rhoddodd y Brenin ateb, gan ddweud, Fodlon fod y diwrnod lle ymhél didst ddychwelyd i'r tir o câr dy dadau, a satest yn yr Orsedd eu Deyrnas.

{10:56} a bellach bydd yn gwneud i ymgynghoriadau ar y gweill, fel hast ymhél yn ysgrifenedig:

gwrdd â mi felly yn Ptolemais, y gallem weld un un arall; ar gyfer bydd imi briodi fy merch i hwwn ôl câr dy awydd.

{10:57} felly aeth Ptolemee allan o'r Aifft ei merch Daeth Cleopatra, a maent-unto Ptolemais yn y gant o ail a threescore y flwyddyn:

{10:58} lle Brenin Alexander yn cyfarfod ag ef, a roddodd -unto ef ei ferch Cleopatra, a ddathlodd ei priodas yn Ptolemais â gogoniant mawr, fel modd o Mae brenhinoedd.

{10:59} awr roedd Brenin Alexander wedi ysgrifennu-unto Jonathan, y dylai ddod ac yn cyfarfod ag ef.

{10:60} a hynny daw'r aeth Anrhydeddus i Ptolemais, lle Bodlonwyd y ddau brenhinoedd, a rhoddodd iddynt a gyda'u ffrindiau arian ac aur, a llawer o anrhegion, a darganfuwyd ffafr yn eu golwg.

{10:61} ar y pryd rai cymrodyr pestilent Israel,

dynion o fywyd drwg, gynnull eu hunain erbyn ef, i

1 Maccabees Tudalen 664

ei gyhuddo: ond byddai Brenin ni eu clywed.

{10:62} Ie mwy na hynny, enillodd y Brenin i gymryd

oddi ar ei dillad, ac yn ei ddilladu mewn porffor: a gwnaethant hynny.

{10:63} a gwnaeth ef yn eistedd wrth ei hun, a ddweud yn ei

Tywysogion, ewch ag ef yn mysg y ddinas, a gwneud

gyhoeddi esgyniad, bod oes dyn yn cwyno erbyn iddo am unrhyw

y mater, ac y mae dyn ni drafferth iddo am unrhyw ffordd o achosi.

{10:64} awr pan gwelodd ei accusers ei fod yn honored

yn ôl y gyhoeddi esgyniad, a gwisgo'n mewn porffor, maent holl ffoi i ffwrdd.

{10:65} felly anrhydeddu y Brenin, a ysgrifennodd ef ymhlith

ei brif gyfeillion, ac yn gwneud iddo Dug, a cyfranogwr ei ddominiwn.

{10:66} Whittle Jonathan yn dychwelyd i Jerwsalem gyda heddwch a gladness.

{10:67} at hynny yn y; cannoedd o threescore a pumed

Daeth mab Demetrius o Demetrius allan o Creta i flwyddyn y
tir ei dadau:

{10:68} hyn pan glywodd Alexander Brenin yn dweud, ei fod yn
Mae'n ddrwg iawn gennyf, ac a ddychwelodd i Antioch.

{10:69} Demetrius wedyn gwneud Apollonius llywodraethwr
o Celosyria ei cyffredinol, a gasglodd ynghyd llu mawr,
a gwersylla yn Jamnia, ac anfon-unto Jonathan uchel
offeiriad, yn dweud,

{10:70} ymhél unig lifttest fyny thyself yn ein herbyn, ac yr wyf
Chwarddodd i'w gwawdio er mwyn iddynt oll, a reproached: a
pham dost

vaunt ymhél câr dy pŵer yn ein herbyn yn y mynyddoedd?

{10:71} bellach felly, os mae ymhél trustest yn thine ei hun
cryfder, dod i lawr i ni yn y maes plaen, ac yna gadewch
ohonom geisio y mater gyda'i gilydd: ar gyfer gyda mi yw pŵer
y
dinasoedd.

{10:72} Gofynnwch a dysgu pwy ydw, a'r gweddill yn cymryd ein
Bydd rhan, ac maent yn dweud wrth hwwn nad câr dy traed yn
gallu i
ddianc yn eu tir eu hunain.

{10:73} Wherefore awr ymhél ni ddim yn gallu i gadw at y geffylau a phŵer mor fawr yn lle plaen, yw'r naill na'r llall carreg nac Fflint, nac i ffoi-unto.

{10:74} hynny pan glywodd y geiriau hyn o Jonathan Apollonius, cafodd ei symud yn ei feddwl, a deg dewis mil o ddynion a aeth allan o Jerwsalem, lle Simon ei Bodlonwyd ef am y brawd i'w helpu.

{10:75} a dywedodd ei fod yn gosod ei pebyll erbyn Joppa: ond; maent

o Joppa gau ef allan o'r ddinas, gan nad oedd Apollonius garsiwn yno.

{10:76} Jonathan wedyn osod gwarchae-unto yn: dod iddynt y ddinas gadewch ef rhag ofn: ac felly enillodd Jonathan Joppa.

{10:77} hyn pan glywodd Apollonius, a gymerodd dair mil o geffylau, gyda llu mawr o footmen, ac aeth i Azotus fel un sy'n rhoi sylw i'r, a therewithal ef yn tynnu ymlaen i plaen. gan fod ganddo nifer fawr o geffylau, y rhoddodd ei Ymddiriedolaeth.

{10:78} wedyn Jonathan yn dilyn ar ôl iddo i Azotus, pan ymunodd byddinoedd y frwydr.

{10:79} Apollonius bellach wedi gadael mil o geffylau yn rhagod.

{10:80} Jonathan a gwybod bod ambushment tu ôl iddo; am eu bod wedi compassed yn ei llau, a dartiau a fwriwyd ar y bobl, o fore gwyn tan nos.

{10:81} ond roedd y bobl yn sefyll yn llonydd, fel oedd gan Jonathan

Enillodd iddynt: ac felly y gelynyon ceffylau wedi blino.

Mae {10:82} wedyn yn cyflwyno Simon ei llau, a'u gosod yn erbyn y footmen, (ar gyfer Treuliwyd y geffylau) sy'n oedd discomfited ganddo ef, a ffoi.

{10:83} y geffylau hefyd, cael eu gwasgaru yn y maes, ffoi i Azotus, ac aeth i Bethdagon, eu idol y y Deml, ar gyfer diogelwch.

{10:84} Jonathan ond gosod tân ar Azotus, a'r dinasoedd rownd am y peth, a gymerodd eu ysbail; ac yn y Deml Dagon, gyda hwy a oedd yn ffoi rhag iddo, ei llosgi â tân.

{10:85} felly oedd llosgi a rhoi TAW ar y cleddyf bron yn wyth mil o ddynion.

{10:86} ac felly symudodd Jonathan ei llau, a

gwersylla erbyn Ascalon, ble y daeth y dynion y ddinas
blaen, ac wedi cyfarfod ag ef gyda rhwysg mawr.

{10:87} ar ôl hyn dychwelodd Jonathan a ei llu-unto
Jerwsalem, ar ôl unrhyw ysbail.

{10:88} yn awr pan oedd Brenin Alexander wedi clywed y
pethau hyn,

Roedd ef yn anrhydeddu mwy eto Jonathan.

{10:89} a anfonwyd iddo buckle o aur, fel y defnydd i'w
rhoi fel mae gwaed y Brenin: a roddodd iddo hefyd
Accaron â gororau ohono yn ei feddiant.

{11:1} a Brenin yr Aifft a gasglwyd at ei gilydd yn iawn
llu, fel y tywod lieth ar lan y môr, a llawer
llongau, ac aeth drwy oedd cael Alexander
Deyrnas, ac ymuno â hi i ei hun.

{11:2} hynny a gymerodd ei daith i Sbaen yn
modd peaceable, hynny fel y maent o ddinasoedd agor-unto ef,
ac yn cwrdd ag ef: Brenin oedd Alexander wedi ennyn iddynt
felly
ei wneud, oherwydd yr oedd ei frawd yn y gyfraith.

{11:3} bellach fel aeth Ptolemee i ddinasoedd, gosododd ef
bob un ohonynt garsiwn o filwyr i'w gadw.

{11:4} a pan ddaeth ger Azotus, maent shewed ef Deml Dagon, a oedd yn lloggi, ac yn Azotus ac yn y maestrefi ohoni a ddinistriwyd, a'r cyrff hynny Roedd cast dramor a hwy wedi ei losgi yn y frwydr; am eu bod wedi pentyrrau ohonynt gan y ffordd lle mae'n Dylai fynd heibio.

{11:5} hefyd Dywedodd wrth y Brenin o gwbl oedd Jonathan wneud i fwriad ef allai yn ei feio ef: ond cynhaliodd y Brenin ei heddwch.

Cyfarfu'r {11:6} wedyn Jonathan king gyda rhwysg mawr yn Joppa, lle maent yn saluted gilydd, a chyflwyno.

Maccabees 665 Tudalen 1

{11:7} Whittle Jonathan, pan ei fod wedi mynd â y Brenin i'r afon o'r enw Eleutherus, yn dychwelyd unwaith eto i Jerwsalem.

{11:8} Ptolemee Brenin felly, cael gotten y ddominiwn dinasoedd gan y môr-unto Seleucia ar y môr arfordir, dychmygol Gwnsleriaid drwg erbyn Alexander.

{11:9} hynny anfonodd ambassadors-unto Brenin

Mae Demetrius, dweud, dewch, gadewch inni wneud Cynghrair
betwixt wrthym,

a rhoddaf fy merch y mae Alexander ganddynt, cyhudd a
shalt ymhél teyrnasiad yn Deyrnas câr dy dad:

{11:10} ar gyfer yr wyf yn edifarhau a roddais fy merch-unto ef,
ar gyfer

Gofynnodd am i mi slay.

{11:11} felly oedd ef ac athrod ef, oherwydd ei fod yn ddymunol
ei Deyrnas.

{11:12} wherefore cymerodd ei ferch ef, a

Rhoddodd hi i Demetrius, a forsook Alexander, fel bod eu
Roedd casineb yn hysbys agored.

{11:13} Aeth yna Ptolemee i Antioch, lle mae'n

cyfres dwy coron ar ei ben, y Goron o Asia, a
Yr Aifft.

{11:14} yn golygu y tymor oedd Brenin Alexander yn

Cilicia, oherwydd yr oedd rhai wedi ymhelaethu yn y rhannau
hynny bu'n ymladd

oddi wrtho.

{11:15} ond pan glywodd Alexander o hyn, daeth

rhyfel yn ei erbyn: dod ymlaen daeth Brenin Ptolemee

Mae ei letya, ac wedi cyfarfod ag ef gyda phŵer mighty, a rhowch ef

hedfan.

{11:16} felly oedd Alexander yn ffoi i Arabia yno i fod yn hamddiffyn; ond Brenin Ptolemee oedd i'w mawrygu:

{11:17} cymerodd ar gyfer Zabdiel y Arabia oddi ar Alexander Pennaeth yr ysgol, a anfon-unto Ptolemee.

{11:18} King Ptolemee hefyd yn marw y trydydd dydd ar ôl, a a oedd yn dal cryf oeddent gladdu'r meirw un arall.

{11:19} y modd hwn oedd Demetrius yn reigned yn y gant o threescore a seithfed flwyddyn.

{11:20} ar yr un pryd roedd Jonathan yn casglu at ei gilydd hwy eu bod yn yn Judea i gymryd y Tŵr a oedd yn Jerwsalem: ac a wnaeth lawer o beiriannau rhyfel yn ei erbyn.

Daeth {11:21} yna personau ungodly, sydd yn casáu eu hunain Mae pobl, aeth-unto y Brenin, a dweud wrtho bod Jonathan dan warchae y Tŵr,

{11:22} hyn pan glywodd, yr oedd yn ddig, a cael gwared ar unwaith, daeth i Ptolemais, a ysgrifennodd -unto Jonathan, dylai ef nid gwarchae y Tŵr, ond

Dewch i siarad ag ef yn Ptolemais ar frys mawr.

{11:23} Serch hynny, Jonathan, pan glywodd hyn,

Enillodd gwarchae hyd: a dewisodd rhai y

henuriaid Israel a'r offeiriaid, a rhoi ei hun mewn perygl;

{11:24} a chymerodd arian ac aur, a chysuron a phlymwyr

cyflwyno ar wahân, ac aeth i Ptolemais-unto y Brenin,

lle canfu ffafr yn ei olwg.

{11:25} ac er bod rhai dynion ungodly y bobl

wedi gwneud cwynion yn erbyn ef,

{11:26} ac eto roedd y Brenin yn entreated ef fel ei ragflaenwyr

oedd wedi'i wneud o'r blaen, ac iddo yn cael ei hyrwyddo yn y
golwg ar holl ei

ffrindiau,

{11:27} a chadarnhaodd iddo yn offeiriadaeth uchel, ac yn

pob anrhydedd bod iddo oedd o'r blaen, a rhoi iddo

dihafal ymhlith ei ffrindiau prif.

{11:28} Roedd yna Jonathan a ddymunir y Brenin, y byddai'n
gwneud hynny

gwneud Judea rhydd o deyrnged, fel y tair Llywodraeth hefyd

gyda y wlad o Samaria; ac addawodd ef tri

cannoedd o dalentau.

{11:29} felly y Brenin wedi cydsynio, a ysgrifennodd lythyrau-
unto

Jonathan am yr holl bethau hyn ar ôl y modd hwn:

{11:30} King Demetrius-unto ei frawd Jonathan, a

-unto genedl yr Iddewon, sendeth cyfarchiad:

{11:31} Byddwn yn anfon atoch yma gopi o'r llythyr ac rydym

oedd ysgrifennu-unto ein cefnder Lasthenes sy'n ymwneud â
chi, y gwna

efallai yn ei weld.

{11:32} Mae King Demetrius-unto ei dad i Lasthenes

sendeth cyfarchiad:

{11:33} yr ydym yn benderfynol o wneud yn dda i bobl

yr Iddewon, sydd yn ein ffrindiau, a chadw cyfamodau gyda ni,

oherwydd eu ewyllys da tuag at ein.

{11:34} wherefore Rydym wedi cadarnhau'r-unto iddynt y
Gororau

o Judea, gyda llywodraethau tair o Apherema a

Lydda a Ramathem, a ychwanegir-unto Judea gan y

wlad o Samaria, a'r holl bethau sy'n ymwneud-unto iddynt,

i bawb fel wneud aberthu yn Jerwsalem, yn hytrach nag yn y

taliadau a gafodd y Brenin ohonynt aforetime blynyddol

allan o ffrwyth y ddaear a'r coed.

{11:35} ac ag ar gyfer pethau eraill sy'n perthyn-unto inni, o y tithes cyllid a Thollau ymwneud-unto inni, fel y saltpits hefyd, a y trethi Goron, sy'n ddyledus-unto inni, rydym yn rhyddhau iddynt am iddynt oll am eu rhyddhad.

{11:36} a isod diddymir dim o hyn amser ymlaen am byth.

Mae {11:37} bellach felly yn gweld bod ymhél gwneud copi o'r rhain

pethau, a gadael fod yn cael ei chyflwyno-unto Jonathan, a'i gosod ar

mount sanctaidd mewn man amlwg.

{11:38} ar ôl hyn, pan Gwelodd Demetrius Brenin y tir

Roedd dawel ger ei fron, a bod unrhyw wrthwynebiad ei wneud erbyn ef, anfonodd ymaith ei holl luoedd, pob un at ei

waith ei hun, ac eithrio rhai bandiau o ddieithriaid, ef oedd ganddo

gasglwyd o Ynysoedd y heathen: wherefore holl y

Roedd lluoedd ei dadau yn casáu ef.

{11:39} ymhellach oedd Tryphon un, a oedd wedi bod

Alexander rhan gorlethu, sydd yn gweld bod y gwesteiwr

murmured erbyn Demetrius, aeth i Simalcue y Arabia
y magwyd Antiochus mab ifanc Alexander,
{11:40} a gosod boenus arno i ddarparu iddo ifanc hwn
Antiochus, y gallai teyrnasiad ef yn lle ei dad: Dywedodd wrth
ef felly y Demetrius wedi gwneud, a sut y dynion ei
rhyfel oedd ar elyniaeth gydag ef, ac yno yr arhosodd

1 Maccabees Tudalen 666

tymor hir.

{11:41} yn y cyfamser a anfonodd Jonathan-unto Brenin
Demetrius, y byddai ef yn bwrw rhai Tŵr allan o
Jerwsalem, a rhai hefyd yn y cadarnleoedd: ar gyfer yr
ymladdasant
erbyn Israel.

{11:42} felly anfonodd Demetrius-unto Jonathan, ddweud,
byddaf yn

Nid yn unig yn gwneud hyn ar gyfer ymgynghoriadau ar y gweill
a câr dy bobl, ond byddaf yn fawr

anrhydeddu hwwn a câr dy genedl, os mae cyfle yn
gwasanaethu.

{11:43} bellach felly shalt ymhél wneud yn dda, os ymhél yn
anfon imi

dynion i helpu i mi; ar gyfer fy holl heddluoedd mynd oddi wrthyf.

{11:44} ar hyn Jonathan anfonodd ef dair mil o dynion cryf-unto Antioch: a phan ddaethant at y Brenin, Roedd y Brenin yn falch iawn o ddod.

{11:45} Howbeit iddynt a oedd yn y ddinas a gasglwyd eu hunain gyda'i gilydd yn mysg y ddinas, i nifer y o gant ac ugain mil o ddynion, a byddai wedi rhoi TAW ar y Brenin.

{11:46} wherefore Roedd y Brenin yn ffoi i'r llys, ond maent y ddinas cadw darnau y ddinas, a dechreuodd ymladd.

{11:47} yna galwodd y Brenin yr Iddewon am help, sy'n Daeth-unto ef ar unwaith, a'i wasgaru eu hunain drwy y ddinas slew y diwrnod hwnnw yn y ddinas i nifer o can mil.

{11:48} hefyd eu bod yn gosod tân ar y ddinas, a gat ysbail lawer o y diwrnod hwnnw, a Brenin.

{11:49} hynny pan y ddinas welsant nad oedd gan yr Iddewon cyrraedd y ddinas fel y byddent, oedd eu dewrder yn cilio: wherefore maent yn gwneud supplication i'r Brenin, ac wylo,

yn dweud,

Mae {11:50} grant ein heddwch, a gadewch Mae yr Iddewon yn dod i ben o

y mosod inni ac yn y ddinas.

{11:51} â hynny iddynt fwrw ymaith eu harfau, ac

gwneud heddwch; ac roedd yr Iddewon yn anrhydeddu yn y golwg ar y

Brenin, ac yng ngolwg holl a oedd yn ei amgylchfyd; ac maent dychwelyd i Jerwsalem, cael ysbail fawr.

{11:52} felly oedd Demetrius Brenin yn eistedd ar Orsedd ei Deyrnas, a'r tir yn dawel ger ei fron.

{11:53} Serch hynny roedd ei dissembled wrth hynny erioed ei fod

spake, ac ei hun wedi ymddieithrio oddi wrth Jonathan, ychwaith

gwobrwyo ei fod ef yn ôl y manteision a oedd ganddo derbyn iddo, ond iddo cythryblus yn boenus iawn.

{11:54} ar ôl dychwelodd hyn Tryphon, a gydag ef y plentyn ifanc Antiochus, a reigned, ac a oedd yn coroni.

{11:55} yna mae Casglodd-unto ef holl ddynion y rhyfel, ef oedd Demetrius yn rhoi i ffwrdd, a ymladdodd yn erbyn

Demetrius, sydd wedi troi ei gefn a dianc.

{11:56} Mae Tryphon at hynny cymerodd yr eliffantod, a enillodd

Antioch.

{11:57} bryd hynny ysgrifennodd Antiochus ifanc-unto

Jonathan, yn dweud, gadarnhau hwwn yn offeiriadaeth uchel, a benodi hwwn pren mesur dros bedair Llywodraeth, ac i fod yn un

o Gyfeillion y Brenin.

{11:58} ar hyn anfonodd ef llongau euraid i'w gyflwyno

yn, a roddodd iddo absenoldeb i yfed mewn aur, a gorchuddio'r yn

Porffor, ac i wisgo buckle euraid.

{11:59} ei frawd Simon hefyd a wnaeth capten gan y

lle o'r enw ysgol Tyrus-unto Gororau yr Aifft.

{11:60} Jonathan wedyn aeth ymlaen, ac wedi pasio drwy y dinasoedd y tu hwnt i'r dŵr, a holl luoedd Syria a gasglwyd eu hunain-unto iddo am helpu ef: a phan ddaeth

Ascalon, y ddinas cwrdd ag ef Anrhydeddus.

{11:61} o lle y dechreuwyd aeth i Gaza, ond maent o Gaza

gau ef allan; wherefore iddo osod gwarchae-unto iddo, gan losgi y

Mae'r maestrefi ohono gydag tân, ac iddynt eu difetha.

{11:62} ar ôl hynny, pan roedden nhw'n Gaza supplication -unto Jonathan, gwnaeth heddwch gyda hwy, a gymerodd y meibion

eu prif dynion ar gyfer gwystlon, ac anfonodd hwy i Jerwsalem, a basiwyd drwy y wlad-unto Damascus.

{11:63} awr pan Jonathan Clywodd y Demetrius'

Tywysogion oedd dod i Cades, sydd yn Galilee, gyda pŵer fawr, pennu dibenion i'w dynnu allan o'r wlad, {11:64} aeth i gwrdd â hwy, a gadael ei frawd Simon yn y wlad.

{11:65} yna Simon encamped erbyn Bethsura a ymladd yn ei erbyn tymor hir, ac yn ddistaw:

{11:66} ond y dymument gael heddwch ag ef, a ef a roddir iddynt, ac yna eu rhoi o felly, ac Cymerodd y ddinas, a gosod garsiwn ynddi.

{11:67} o ran Jonathan a ei gynnal, roedd wedi'i osod ar y dŵr o Gennesar, o-betimes yn y bore maent gat iddynt plaen Nasor.

{11:68} a, weld, cyfarfu y llu o ddieithriaid iddynt yn y plaen, sydd, yn ôl a osodwyd dynion yn rhagod iddo yn y mynyddoedd, daeth eu hunain over against ef.

{11:69} hynny pan gododd eu gosod mewn rhagod allan eu lleoedd a brwydr cydgysylltiedig, pob un a oedd o ochr Jonathan ffoi;

{11:70} Insomuch fel yna nid oedd un ohonynt yn gadael, ac eithrio Mattathias mab Absalom, a Judas fab o Calphi, gapteiniaid y llu.

Mae {11:71} wedyn Jonathan rhent ei ddillad, a bwrw y ddaear ar ei phen, a prayed.

{11:72} Afterwards droi unwaith eto at y frwydr, rhoddodd iddynt

hedfan, ac felly yr oeddent yn rhedeg i ffwrdd.

{11:73} bellach pan fydd dynion ei hun oedd yn ffoi rhag Gwelodd hyn,

maent wedi troi eto-unto ef, ac iddyn nhw ar drywydd gydag ef Cades, hyd yn oed-unto pebyll eu hunain, ac yno y bu gwersylla.

{11:74} felly roedd Abaty o'r heathen y diwrnod hwnnw am tair mil o ddynion: ond roedd Jonathan yn dychwelyd i Jerwsalem.

{12:1} awr pan welodd Jonathan y pryd yn gwasanaethu ef, ei fod

Dewisodd rhai dynion, a anfonwyd yn Rhufain, gadarnhau ac adnewyddu y cyfeillgarwch a oedd ganddynt gyda nhw.

{12:2} wedi anfon llythyrau hefyd at y Lacedemonians, ac i mannau eraill, at yr un diben.

Maccabees 667 Tudalen 1

{12:3} felly mae aeth-unto Rome, ac ymrwymwyd y

Senedd, a dywedodd, Jonathan yr offeiriad uchel, a phobl yr Iddewon, anfonwyd atom-unto chi, i'r perwyl y dylai ye adnewyddu y

cyfeillgarwch, a Mae ye oedd gyda hwy, a rygbi'r gynghrair, yn hen amser.

{12:4} ar hyn rhoddodd y Rhufeiniaid llythyrau-unto y llywodraethwyr o bob lle y dylid eu rhoi iddynt i dir Judea peaceably.

{12:5} a hwn yw'r copi o'r llythyrau a Jonathan Ysgrifennodd at y Lacedemonians:

{12:6} Jonathan yr offeiriad uchel, a henuriaid y o y cenedl, a yr offeiriad, a'r llall o Iddewon,-unto y Mae Lacedemonians eu brethren anfon cyfarchiad:

{12:7} oedd llythyrau a anfonwyd mewn amseroedd gorffennol-
unto Onias y

offeiriad uchel gan Darius, a reigned wedyn ymhlith chi, i
arwydd fod et yn ein brethren, fel y copi yma
gwarantu Tebygaf bennu.

{12:8} y pryd roedd Onias entreated y Llysgennad y
Anfonwyd Anrhydeddus, ac wedi derbyn y llythyrau, lle
Gwnaed datganiad y Gynghrair a chyfeillgarwch.

{12:9} Felly rydym hefyd, er bod arnom angen yr un o'r rhain
pethau, bod gennym llyfrau sanctaidd ysgrythur yn ein dwylo ni
i roi tawelwch meddwl inni,

Serch hynny mae {12:10} wedi ceisio anfon-unto chi ar gyfer
adnewyddu brawdoliaeth a chyfeillgarwch, rhag ofn y dylem
dieithriaid-unto byddwch yn dod yn gyfan gwbl: ar gyfer hir
amser wedi mynd heibio ers anfonodd et-unto inni.

{12:11} Rydym felly bob amser heb ben, yn
Cofiwch ein gwleddoedd, a diwrnod cyfleus eraill, byddwch yn
yr aberth a gynigiwn, ac mae fel rheswm yn ein gweddïau,
yn, ac fel y mae'n becometh ein meddwl ar ein brethren:

{12:12} ac rydym yn falch iawn eich anrhydedd.

{12:13} o ran ein hunain, yr ydym wedi cael trafferthion mawr a rhyfeloedd ar bob ochr, forsomuch fel y brenhinoedd hynny yn rownd

amdanom ni wedi ymladd yn ein herbyn.

{12:14} howbeit na fyddem yn drafferthus-unto chi,

nac i eraill ein confederates a'n ffrindiau, yn y rhyfeloedd hyn:

{12:15} ar gyfer cawn gymorth o'r nefoedd a succoueth wrthym,

Felly rydym yn cael eu darparu oddi wrth ein gelynion, ac ein gelynion

cael eu dwyn o dan draed.

{12:16} dros yr achos hwn dewisasom Numenius fab

Antiochus, a Antipater AU fab Jason, ac anfonodd hwy

-unto y Rhufeiniaid, i adnewyddu amity a oedd gennym gyda hwy,

a'r gynghrair hen.

{12:17} inni ennyn iddynt hefyd fynd-unto chi, ac i

saliwt ac i ddarparu chi ynghylch ein llythyrau y

adnewyddu ein brawdoliaeth.

{12:18} wherefore bydd et ei wneud yn awr dda i roi inni

ateb iddi.

{12:19} a hwn yw'r copi o'r llythyrau a Oniares
anfon.

{12:20} Brenin Areus o Lacedemonians i Onias y
offeiriad uchel, gyfarch:

{12:21} Ceir yn ysgrifenedig, fod y Lacedemonians a
Iddewon yn brethren, ac maent yn y stoc o Abraham:

{12:22} awr felly, mae hyn yn dod i'r ein
gwybodaeth, ye rhaid iddo wneud dda i ysgrifennu-unto ni am
eich
ffyniant.

{12:23} wneud ysgrifennu'n ôl eto i chi, bod eich gwartheg
a nwyddau yn ein y, ac yn ein y mae eich y wneud orchymyn
Felly ein llysgenhadon i wneud adroddiad-unto chi ar hyn
doeth.

{12:24} awr pan Jonathan Clywodd y Demebius'
Roedd tywysogion wedi dod i ymladd yn ei erbyn gyda'r llu
mwy o
na wnaeth,

{12:25} ef o Jerwsalem, ac wedi cyfarfod â hwy yn y
tir Amathis: ar gyfer a roddodd iddynt unrhyw seibiant i fynd
iddo i

wlad.

{12:26} anfonodd ysbiwyr hefyd-unto eu pebyll, a ddaeth Unwaith eto, a dweud wrtho y penodwyd hwy i ddod ar iddynt yn y tymor nos.

{12:27} wherefore mor gynted ag oedd yn yr haul i lawr, Roedd Jonathan yn gyfrifol am ei ddynion i wyllo, ac i fod yn y fraich,

bod pob nos hir efallai eu bod yn barod i ymladd: ef hefyd anfon ymlaen Mae centinels yn gylch am y llw.

{12:28} ond pan Clywodd y wrthwynebwyr Jonathan a Roedd ei dynion yn barod am frwydr, maent yn ofni, ac yn cydio yn

Roedd eu calonnau, ac maent yn kindled o danau yn eu gwersyll.

{12:29} howbeit Jonathan a ei gwmni gwyddai ei nid til y bore: am eu bod yn gweld y goleuadau a llosgi.

{12:30} Mae Jonathan wedyn yn mynd ar drywydd ar ôl iddynt, ond wedi dylanwadu ar

iddynt beidio: am eu bod yn mynd dros yr afon Eleutherus.

{12:31} trodd wherefore Jonathan at y Arabians, sy'n oedd yr enw Zabadeans, a smote iddynt, a gymerodd eu

ysbail.

{12:32} a symud oddi yno, daeth i Ddamascus, a felly yn pasio drwy y wlad,

{12:33} Mae Simon hefyd aeth ymlaen, ac wedi pasio drwy y wlad-unto Ascalon, ac yn dal y cyfagos yno, gan lle y dechreuwyd troi o'r neilltu i Joppa, gan ei hennill.

{12:34} ar gyfer oedd wedi clywed y byddai sicrhau cynnal y -unto iddynt a gymerodd ran Demetrius'; Gosododd wherefore garsiwn yno i'w gadw.

{12:35} ar ôl hyn daeth Jonathan cartref eto, ac yn galw henuriaid y bobl gyda'i gilydd, wedi iddo ymgynghori â hwy am adeilad cryf yn dal yn Judea,

{12:36} a gwneud waliau Jerwsalem yn uwch, a codi mount mawr rhwng y tŵr ac yn y ddinas, i gwahanu oddi wrth y ddinas, y felly gallai fod yn unig, bod gan ddynion

Gallai gwerthu nac yn ei brynu.

{12:37} ar hyn y daethant at ei gilydd i adeiladu y ddinas, forasmuch fel rhan o wal tuag at y Nant ar y dwyrain oedd ochr wedi gostwng i lawr, a oedd wedi cael eu hatgyweirio yr hyn a oedd

o'r enw Caphenatha.

1 Maccabees Tudalen 668

{12:38} Mae Simon hefyd yn sefydlu Adida yn Sephela, ac yn ei gwneud yn

cryf gyda gathiau a bariau.

{12:39} awr aeth Tryphon am gael y Deyrnas o

Asia, ac i ladd y Brenin, gallai ei osod Antiochus y

Goron ar ben ei hun.

{12:40} Howbeit ei fod yn ofni na fyddai Jonathan

dioddef ef, ac y byddai'n ymladd yn ei erbyn; wherefore

Ceisiodd ffordd sut i gymryd Jonathan, efallai ei fod yn lladd

ef. Felly eu dileu, gan ddod i Bethsan.

{12:41} Aeth Jonathan wedyn allan i gwrdd ag ef gyda ddeugain

mil o ddynion a ddewiswyd ar gyfer y frwydr, a ddaeth i Bethsan.

{12:42} bellach pan welodd Tryphon daeth Jonathan gyda fel

Mae fawr yn rym, AU durst yn ymestyn ei law yn ei erbyn;

Mae {12:43} ond yn derbyn ef yn anrhydeddus, ac yn canmol

ef-unto ei ffrindiau i gyd, a roddodd iddo anrhegion, a

Enillodd ei dynion rhyfel yn obedient fel-unto ef, fel

iddo'i hun.

{12:44}-unto Jonathan hefyd a ddywedodd, pam hast ymhél dwyn holl bobl hwn mor fawr o drafferth, yn gweld bod unrhyw rhyfel betwixt inni?

Mae {12:45} felly anfon eu cartref awr eto, a

Dewiswch rai dynion i aros ar Ynys, a chewch ddod gyda mi i Ptolemais, am y bydd yn rhoi grid, a gweddill y cryf

dal a'r lluoedd, a phawb sydd â gofal unrhyw: mi, yr wyf

Bydd yn dychwelyd ac yn gadael: am hyn yw achos fy dod.

{12:46} fel y gwnaeth Jonathan gredu iddo fel y gwnaeth ei bade ef,

ac anfon ei llu, a aeth i mewn i dir Judea i ffwrdd.

{12:47} a gyda ei hun cadwodd ond tair mil o

dynion, o bwy anfonodd dwy fil i Galilee, ac un

Aeth mil gydag ef.

{12:48} nawr cyn gynted ag yr aeth Jonathan i Ptolemais,

maent o Ptolemais y gatiau ar gau ac ef, a holl iddynt

Daeth hynny ag ef mae nhw arweiniodd gyda y cleddyf.

Anfonodd {12:49} yna Tryphon llu o footmen a

geffylau yn Galilee, ac yn y Gwastadeddau mawr, i ddinistrio

Jonathan pob cwmni.

{12:50} ond pan eu bod yn gwybod bod Jonathan, a hynny yr oedd gydag ef yn cymryd a rhoi TAW, anogwyd un un arall; ac aeth agos at ei gilydd, yn barod i ymladd.

{12:51} maent felly a ddilynodd arnynt, amgyffred eu bod yn barod i ymladd dros eu bywydau, droi yn ôl eto.

{12:52} dod pob daethant i dir Judea peaceably, ac yno roedd bewailed Jonathan, a nhw sy'n yr oedd gydag ef, ac maent yn boenus ofn; wherefore holl Gwnaeth Israel lamentation mawr.

{12:53}, yna mae pob heathen a oedd o gwmpas am hynny ceisio eu dinistrio: ar gyfer dweud iddynt, mae ganddynt unrhyw capten, nac unrhyw i'w helpu: bellach felly gadewch inni wneud rhyfel ar hwy, a chymryd eu coffa o blith dynion.

{13:1} awr pan glywodd Simon nad oedd Tryphon llu mawr i ymosod ar dir Judea, a gasglwyd at ei gilydd a dylem ei ddinistrio,

{13:2} a gwelsom fod y bobl oedd yn crynu mawr ac ofn, ef a aeth i i Jerwsalem, ac a gasglwyd y bobl

gyda'i gilydd,

{13:3} ac yn rhoi anogaeth, ddweud, Ye eich hunain gwybod pa bethau mawr I, a fy brethren, a fy nhad y Ty, wedi gwneud y cyfreithiau a y noddfa, y brwydrau hefyd a helyntion a welsom.

{13:4} gan hyn yn fy holl brethren wedi rhoi TAW ar gyfer y rheswm

Fwyn Israel, ac am adael unig.

{13:5} bellach felly yn ei nepell oddi wrthyf y dylwn

dros ben pwll bywyd eu hunain yn unrhyw adeg helynt: ar gyfer yr wyf nad oes

yn well na fy brethren.

{13:6} Doubtless wyf bydd dianc fy genedl, ac yn y

Noddfa, a ein gwagedd, a phlant ein: i bawb y

Cesglir heathen i ddinistriio ein malais iawn.

{13:7} awr cyn gynted ag y clywodd y bobl y geiriau hyn, eu ysbryd hatgyfodi.

{13:8} a atebodd eu bod â llais uchel, gan ddweud,

Shalt ymhél yn ein harweinydd yn lle Judas a Jonathan câr dy brawd.

{13:9} ymhél yn ymladd ein brwydrau, ac o gwbl, ymhél

commandest wrthym, y byddwn yn gwneud.

{13:10} felly yna Casglodd ynghyd holl ddynion y rhyfel, a wnaeth frys i orffen y waliau Jerwsalem, ac ef cyfnerthu ei gwmpas.

{13:11} hefyd anfonodd Jonathan mab Absalom, a gydag ef yn bŵer mawr, i Joppa: a fwrw allan eu bod yr oedd ynddo yno y bu ynddo.

{13:12} Roedd Tryphon cael ei ddileu o'r Ptolemaus â Roedd Great pŵer i ymosod ar dir Judea, a Jonathan gydag ef yn ward.

{13:13} Roedd Simon ond gosod ei pebyll ar Adida, dros erbyn y plaen.

{13:14} awr pan Tryphon yn gwybod bod oedd Simon wedi codi i fyny yn lle ei frawd Jonathan, ac i ymuno â brwydr gydag ef, anfonodd negeswyr-unto ef, yn dweud,

Mae {13:15} wedi'i gynnal tra bo gennym Jonathan câr dy frawd yn, ei

yn yr arian sydd yn ddyledus iddo-unto trysor y Brenin, ynghylch y busnes a oedd wedi ymrwymo-unto ef.

Mae {13:16} wherefore bellach yn anfon gant talent o arian,

a dau o feibion ar gyfer gwystlon, hynny pan yw ar ryddid
Efallai y bydd iddo nad revolt oddi wrthym ni, a byddwn yn
gadael iddo fynd.

{13:17} hereupon Simon, er y gwelai ef y maent
spake deceitfully-unto iddo anfon ei fod eto yr arian ac yn y
plant, rhag ofn i peradventure y dylai ef gaffael iddo'i hun
casineb mawr at y bobl:

{13:18} sydd efallai wedi dweud, oherwydd anfonais ef nid y
arian a'r plant, felly mae Jonathan wedi marw.

{13:19} felly anfonodd eu plant ac y gant o
doniau: howbeit Tryphon dissembled ychwaith fyddai gadael
AU

Jonathan yn mynd.

Maccabees 669 Tudalen 1

{13:20} ac ar ôl hyn daeth Tryphon i ymosod ar y tir,
a dinistrio, mynd rownd gan y ffordd y mae y leadeth
-unto Adora: ond Gorymdeithiodd Simon a llu ei erbyn ef yn
pob lle, wheresoever aeth.

{13:21} awr a oedd yn y Tŵr anfonwyd negeseuwyr
-unto Tryphon, i'r perwyl y dylai ei fod yn cyflymu ei dod
-unto iddynt gan yr anialwch, ac yn anfon eu victuals.

Mae {13:22} wherefore gwnaeth Tryphon yn barod ei holl geffylau

i ddod y noson honno: ond y mae wedi disgyn o eira mawr iawn, gan

oherwydd hyn ni ddaeth. Felly iddo ymadael, a ddaeth i wlad Galaad.

{13:23} a pan ddaeth ger Bascama mae ef arweiniodd Jonathan, a oedd wedi eu claddu yno.

{13:24} Mae Tryphon Whittle dychwelyd a aeth at ei tir eu hunain.

Mae {13:25} wedyn yn anfon Simon, a gymerodd esgyrn Jonathan

ei frawd, ac yn eu claddu yn Modin, Dinas ei dadau.

{13:26} a gwnaeth holl Israel lamentation mawr iddo ef, a bewailed ef o ddyddiau.

{13:27} Roedd Simon hefyd adeiladu heneb ar y beddrod ei dad a ei brethren, a godwyd yn aloft i'r golwg, â chwareli'r carreg tu ôl a blaen.

{13:28} ar ben iddo sefydlu saith Pyramidiau, un yn erbyn hynny un arall, ei dad, ei fam a ei brethren pedwar.

{13:29} ac yn yr hyn a wnaeth dyfeisiau cyfrwys, am y

y mae gosod pileri mawr, ac ar y pileri wnaeth holl eu arfwisg ar gof gwastadol, ac erbyn yr arfwisg llongau wedi'u cerfio, y gallai eu gweld yr popeth a hwyl ar y môr.

{13:30} y beddrod a wnaeth ef ar Modin, mae hyn ac mae ei standeth eto-unto y diwrnod hwn.

{13:31} bellach ymdriniodd Tryphon deceitfully â phobl ifanc Brenin Antiochus, a slew iddo.

{13:32} ac ef reigned yn ei lle, a choroni ei hun Brenin o Asia, ac yn dwyn drychineb mawr ar y tir.

{13:33} Roedd yna Simon yn cronni dal cryf yn Judea, a waliau wedi'i neilltuo iddynt ynglŷn â tyrau uchel, a mawr, a gatau, a bariau, a osodwyd hyd victuals ynddo.

{13:34} Mae Simon yn ogystal dynion yn dewis, a anfonwyd i'r Brenin

Demetrius, i'r perwyl y dylai roi tir imiwedd, oherwydd gwnaeth holl Tryphon hwnnw oedd rwbel.

{13:35}-unto bwy mae'r Brenin Demetrius ateb a ysgrifennodd ar ôl y modd hwn:

{13:36} King Demetrius-unto Simon offeiriad uchel, a

ffrind brenhinoedd, fel hefyd-unto henuriaid a'r wlad y
Iddewon, sendeth cyfarchiad:

{13:37} y Goron Aur, a robe scarlet, pa et

anfon-unto inni, a gawsom: a ydym yn barod i wneud
stedfast heddwch gyda chi, ie, ac ysgrifennu-unto ein
swyddogion,

i gadarnhau himiwneddau a ydym wedi rhoi.

{13:38} a chyfamodau o gwbl yr ydym wedi gwneud gyda

Bydd yr ydych yn sefyll; a dal cryf, y mae gan et

builed, fydd eich hun.

{13:39} fel ar gyfer unrhyw oruchwylio neu fai wedi ymrwymo-
unto hyn

Dydd, gan faddau iddo, a'r dreth ar Goron hefyd, y mae et yn
ddyledus inni:

ac os oedd unrhyw deyrnged eraill a delir yn Jerwsalem, bydd
talu dim mwy.

{13:40} ac edrych sydd yn cwrdd ymhlith eich bod yn ein

llys, gadewch wedyn wedi cofrestru, a gadewch inni fod yn
heddwch betwixt inni.

{13:41} felly oedd iau y heathen yn cymryd i ffwrdd

gan Israel yn y gant ac ddeg a thrigain mlynedd.

{13:42} yna dechreuodd pobl Israel i ysgrifennu eu offerynnau a chontractau, yn y flwyddyn gyntaf o Simon y offeiriad uchel, y llywodraethwr ac Arweinydd yr Iddewon.

{13:43} yn y dyddiau hynny roedd Simon yn gwersylla erbyn Gaza ac

dan warchae ei gwmpas; Gwnaeth hefyd peiriant rhyfel, a bennwyd gan y ddinas, ac mewn cytew Tŵr penodol, ac wedi ei gymryd.

{13:44} a nhw a oedd yn yr injan a leaped yn y Dinas; hynny cafwyd twrw mawr yn y ddinas:

{13:45} ychwanegu at werth fel y mae pobl y ddinas yn rhentu eu

dillad, ac yn dringo ar y waliau gyda eu gwagedd a plant, a gwaeddodd â llais uchel, beseching Simon i ganiatáu iddynt gael heddwch.

{13:46} a dywedasant, delio nid gyda ni ôl ein ddrygioni, ond yn ôl câr dy drugaredd.

{13:47} felly oedd Simon cas tuag atynt, ac ymladd yn fwy yn eu herbyn, ond eu rhoi allan o'r ddinas, a glanhau tai lle y dod ynghyd oedd, ac felly wedi i mewn iddo gyda caneuon a diolchgarwch.

{13:48} do, cyflwyno holl uncleanness allan ohono, a gosod

Byddai dynion o'r fath yno fel cadw y gyfraith, a ei gwneud yn gryfach

nag oedd o'r blaen, ac adeiladwyd ynddo dwellingplace ar gyfer ei hun.

{13:49} yn cael eu hefyd o'r Tŵr yn Jerwsalem hynny

afon, y maent gallai ddod ymlaen, nac yn mynd i y

wlad, nac prynu na gwerthu: wherefore oeddent yn fawr

gofid o victuals, a nifer fawr ohonynt eisiau

fu farw drwy newyn.

{13:50} yna maent yn wylo i Simon, beseeching ef i fod yn

yn un â hwy: y peth oedd rhoi iddynt; a phryd

wedi eu rhoi o felly, oedd iddo lanhau y Tŵr

o pollutions:

{13:51} a ymrwymwyd iddo yn y tri ac yr ugeinfed dydd o

yr ail fis yn y gant saith deg a blwyddyn gyntaf, gyda

canghennau coed palmwydd, ac â rhygnu'n, a diolchgarwch

a cymbals, a chyda viols, ac emynau a chaneuon: oherwydd

yr oedd ei ddinistrio gelyn mawr allan o Israel.

{13:52} Roedd ei hordeinio hefyd y dylid cadw y diwrnod

hwinnw

bob blwyddyn gyda gladness. Ar ben hynny Mynydd y Deml fod yn gan Tŵr y gwneud gryfach nag ydoedd, a Nid oedd ei fod wedi ymhelaethu ei hun gyda ei gwmni. {13:53} a pan Gwelodd Simon mai John oedd ei fab dyn gwrol, a wnaeth ef capten pob gwesteiwr; ac ef wedi ymhelaethu yn Gazera.

1 Maccabees Tudalen 670

{14:1} bellach yn y cant threescore ddeuddeg oed ac Mae'r Brenin Demetrius casglu ei luoedd, ac aeth i Cyfryngau i iddo gael help i ymladd yn erbyn Tryphone.

{14:2} ond pan fydd Arsaces, Brenin Persia a Media, clywed y cofnodwyd Demetrius o fewn ei ffiniau, anfonodd un o'r tywysogion ei gymryd ef yn fyw:

{14:3} Pwy aeth a smote llu Demetrius, a Aeth ag ef, ac iddo ddwyn i Arsaces, mae'n rhoi yn ward.

{14:4} fel ar gyfer tir Judea, a oedd yn dawel bob diwrnod o Simon; ar gyfer ceisiodd da ei genedl yn wise o'r fath, fel hynny byth roedd ei awdurdod ac anrhydedd yn falch iddynt dda.

{14:5} ac fel yr oedd ef yn anrhydeddus yn ei holl ddeddfau,
felly yn hyn o beth,

y cymerodd Joppa ar gyfer Aberdaugleddau, a gwneud mynedfa
i

Ynysoedd y môr,

{14:6} a'i ehangu ffiniau ei genedl, a

adennill y wlad,

{14:7} a gasglwyd ynghyd nifer fawr o captives,

ac wedi ddominiwn o Gazera, a Bethsura, ac y

Tŵr, y y cymerodd pob uncleanness, nid oedd

Mae unrhyw y gwrthwynebodd ef.

{14:8} wedyn oedd eu til eu tir mewn heddwch, ac yn y

Rhoddodd y ddaear ei gynnydd, a choed y maes eu ffrwythau.

{14:9} y dynion hynafol yn eistedd yn y strydoedd, communing

at ei gilydd o bethau da, a dynion ifanc roi ar gogoneddus

a warlike dillad.

{14:10} ef a darparu victuals ar gyfer y dinasoedd, ac yn

iddynt pob math o munition, er mwyn ei enw Anrhydeddus

Roedd yn enwog-unto ddiwedd y byd.

{14:11} Gwnaeth heddwch yn y tir, a dywedodd Israel oedd yn
llawenhau

gyda llawenydd mawr:

{14:12} i bob dyn yn eistedd o dan ei winwydden a ei goeden ffigys,

ac nid oedd dim i fray iddynt:

{14:13} Nid oedd yno unrhyw chwith yn y tir i ymladd yn eu herbyn: Ie, roedd y brenhinoedd eu hunain yn disodli yn y dyddiau hynny.

{14:14} at hynny roedd wedi cryfhau'r rhai o'i bobl ei a ddaeth isel: y gyfraith a chwiliodd allan; a phob contemner y gyfraith a person drwg iddo gymryd i ffwrdd.

{14:15} ef a beautified y noddfa, ac wedi ei luosi â cychod y Deml.

{14:16} awr pan oedd clywed yn Rhufain, a cyn belled ag Sparta, bod Jonathan yn marw, roeddent yn flin iawn.

{14:17} ond gynted ag y clywodd fod ei frawd Simon Gwnaed offeiriad uchel yn ei lle, a dyfarnodd y wlad, a y dinasoedd ynddo:

{14:18} ysgrifenasant-unto ef yn nhablau pres, i adnewyddu y cyfeillgarwch a'r Gynghair y maent wedi gwneud gyda Judas a Jonathan ei brethren:

{14:19} y darllenwyd ysgrifau cyn y
ymgynnull yn Jerwsalem.

{14:20} a dyma gopi o'r llythyrau hynny y
Lacedemonians anfon; Prennau mesur o Lacedemonians, gyda
y ddinas,-unto Simon offeiriad uchel, a'r henuriaid, a
offeiriad, a gweddillion o bobl yr Iddewon, ein brethren,
anfon cyfarchiad:

{14:21} llysgenhadon yr anfonwyd-unto ein pobl
ardystiwyd inni am eich ogoniant ac anrhydedd: wherefore
roeddem yn
falch o ddod,

{14:22} oedd cofrestr y pethau a bod spake yn y
Cyngor y bobl yn y modd hwn; Mab Numenius o
Antiochus, a mab Antipater Jason, yr Iddewon'

Daeth Llysgenhadon,-ni i adnewyddu y cyfeillgarwch oedd
ganddynt unto
gyda ni.

{14:23} ac roedd yn falch o bobl i ddiddanu y dynion
Anrhydeddus, ac i roi copi o'u ambassage yn
cofnodion publick, at y diwedd bobl y Lacedemonians
efallai mae cofeb ohoni: at hynny gennym

ysgrifennu copi ohoni-unto Simon offeiriad uchel.

{14:24} ar ôl Simon hwn anfonodd Numenius Rhufain gyda Tarian mawr o aur o filoedd o bunnoedd o bwys i'w gadarnhau y Gynghrair gyda nhw.

{14:25} hyn pan fydd y bobl Clywodd, dywedodd, beth Diolch rhown i Simon a a'i Feibion?

{14:26} ef a ei brethren a y tŷ ei tad wedi sefydlu Israel, a rhedeg ar ôl i ffwrdd wrth frwydr yn eu

gelynion oddi wrthynt, ac yn cadarnhau eu rhyddid.

{14:27} cymaint wedyn ysgrifennodd ei yn nhablau pres, a maent yn gosod ar bileri yn mount Sion: a dyma y copi o'r ysgrifenedig; Y ddeunawfed diwrnod y mis Elul, yn y cannoedd o threescore a ddeuddeg oed, yn y drydedd flwyddyn o

Simon offeiriad uchel,

{14:28} ar Saramel yn ymgynnull mawr y offeiriaid, a phobl, a phrennau mesur y genedl, a'r henuriaid o y wlad, oedd y pethau hyn hysbysu-unto inni.

{14:29} Forasmuch fel oftentimes wedi bod rhyfeloedd yn y wlad, lle ar gyfer cynnal a chadw eu Noddfa,

a'r gyfraith, Simon mab Mattathias, o yr oesoedd a ddêl o
Mae Jarib, ynghyd â ei brethren, rhoi eu hunain
Gwnaeth perygl, a gelynion eu cenedl yn gwrthod eu
anrhydedd mawr y genedl:

{14:30} (ar gyfer ar ôl hynny Jonathan, yn cael ei chasglu ei
genedl at ei gilydd, ac wedi bod yn offeiriad eu uchel,
ychwanegwyd at ei

pobl,

{14:31} oedd eu gelynion yn barod i ymosod ar eu gwlad,
y gallai eu dinistrio, a gosod dwylo ar y noddfa:

{14:32} y pryd mae Simon wedi codi, ac ymladd am ei
cenedl, ac wedi treulio llawer o sylwedd ei hun, a lluoedd arfog
y

ddynion gwrol ei genedl ac yn rhoi cyflogau,

{14:33} a cyfnerthedig dinasoedd Judea, ynghyd â

Bethsura, a lieth ar Gororau Judea, lle y

wedi arfwisg gelynion cyn; ond gosododd garsiwn

Iddewon yno:

{14:34} at hynny roedd ganddo cyfnerthedig Joppa, sy'n lieth ar
y

môr, a Gazera, a bordereth ar Azotus, lle y

gelynyon wedi ymuno cyn: ond yr oedd yn gosod Iddewon yno,
a

Maccabees 671 Tudalen 1

eu dodrefnu gyda holl bethau cyfleus ar gyfer iawndal
ohoni.)

{14:35} felly canodd y bobl Deddfau Simon, a

Credai-unto pa ogoniant i ddwyn ei genedl, gwneud iddo

llywodraethwr a'u prif offeiriad, oherwydd ei fod wedi gwneud
popeth

y pethau hyn, ac ar gyfer cyfiawnder a ffydd y cadwodd i

ei genedl, ac am hynny ceisiodd yn mhob ffordd i exalt ei
pobl.

{14:36} ar gyfer yn ei amser pethau'n ffynnu yn ei ddwylo, felly

y cymerwyd y heathen allan eu gwlad, ac maent

hefyd a oedd yn y ddinas o David yn Jerwsalem, a oedd yn

gwneud eu hunain yn Tŵr, y cyhoeddodd, a

llygru am y noddfa, ac a wnaeth lawer o boen yn y

lle sanctaidd:

{14:37} ond rhoddodd Iddewon ynddynt. a cyfnerthedig ar
gyfer y

diogelwch y wlad a'r ddinas, a godwyd ar y waliau o

Jerwsalem.

{14:38} Cadarnhaodd Demetrius Brenin ef hefyd yn uchel offeiriadaeth yn ôl y pethau hynny,

{14:39} a gwneud iddo un o'i ffrindiau, ac anrhydeddu ef gyda anrhydedd mawr.

Mae {14:40} wedi'i ddweud am oedd wedi clywed, fod y Rhufeiniaid wedi galw

Iddewon eu ffrindiau a confederates a brethren; ac wedi bod yn diddanu llysgenhadon Simon

Anrhydeddus;

{14:41} hefyd bod Iddewon ac offeiriaid oedd yn falch iawn

Dylid bod Simon eu llywodraethwr ac offeiriad uchel ar gyfer erioed, hyd nes y dylid codi proffwyd ffyddlon;

{14:42} ymhellach y dylai ef fod eu capten, a

Dylai fod yn gyfrifol am y noddfa, i'w gosod yn ystod eu gweithio, a dros y wlad, a dros yr arfwisg, a dros adeiladu cestyll, y, ddweud, dylai ef fod yn gyfrifol am y noddfa;

{14:43} ochr yn ochr â hyn, y dylid ufuddhau iddo o bob dyn, ac y dylid gwneud yr holl ysgrifau yn y wlad

yn ei enw, ac y dylid gorchuddio'r ef yn borffor, ac
gwisgo aur:

{14:44} hefyd dylai ei bod yn gyfreithlon i dim o y
pobl neu offeiriaid i dorri unrhyw un o'r pethau hyn, neu wadu
ei eiriau, neu i gasglu Cynulliad yn y wlad heb
iddo ef, neu i fod yn gorchuddio'r mewn porffor, neu wisgo
buckle o aur;

{14:45} a dylai pwy bynnag wneud fel arall, neu dorri'r
unrhyw o'r pethau hyn, y dylid ei gosbi.

{14:46} felly yn hoffi holl bobl i ddelio â Simon,
ac i wneud fel y dywedodd ganddynt.

{14:47} Mae yna Simon derbyn isod, ac roedd yn dda
falch o fod yn offeiriad uchel, a capten a llywodraethwr y
Iddewon ac offeiriaid, ac i amddiffyn pob un ohonynt.

{14:48} felly roedd tuag atynt y dylid ysgrifennu hwn
rhoi mewn tablau o pres, ac y dylai gael ei sefydlu o fewn
cwmpawd noddfa mewn man amlwg;

{14:49} hefyd y dylai osod copïau ohoni yn
y Trysorlys, i'r perwyl y gallai Simon a a'i Feibion
iddynt.

{15:1} Antiochus yn ogystal fab Demetrius y Brenin
Anfonwyd llythyrau o Ynysoedd y môr-unto Simon yr offeiriad
a'r Tywysog yr Iddewon, ac i'r holl bobl;

{15:2} cynnwys hyn oedd y rhain: Brenin Antiochus
Simon offeiriad uchel a Tywysog ei genedl, a i y
pobl o Iddewon, wrth gyfarch:

{15:3} Forasmuch fel y mae rhai dynion pestilent ddywedodd
y Deyrnas ein tadau, a phwrpas fy yw her
Mae'n unwaith eto, y gall adfer ei hen ystâd, ac i
diwedd wedi casglu lliaws o milwyr tramor gyda'i gilydd,
a barod llongau rhyfel;

{15:4} fy ystyr hefyd yn mynd drwy y wlad,
y gall fy avenged ohonynt wedi eu dinistrio, a
Gwnaed llawer o ddinasoedd yn y Deyrnas yn llwm:

{15:5} bellach felly cadarnhaf-unto hwwn holl oblations
y caniataodd y Brenin cyn imi cyhudd, ac o gwbl
rhoddion ar ben hynny rhoddwyd.

Rhoddaf {15:6} ymgynghoriadau ar y gweill hefyd i os goddefir
yr arian ar gyfer câr dy
wlad gyda stamp driw ei hun.

{15:7} ac fel ymwneud â Jerwsalem a Noddfa,

Gadewch iddynt fod yn rhydd; a holl arfwisg hast ymhél yn gwneud, a

Mae gadael i adeiladu cestyll hast ymhél adeiladu, a keepest yn driw dwylo,

Erys eu-unto cyhudd.

{15:8} ac os unrhyw beth, neu bydd, oherwydd y Brenin,

Gadewch iddo hwnn maddau o'r amser hwn ymlaen am byth.

{15:9} ar ben hynny, pan rydym wedi cael ein

Deyrnas, yr ydym yn anrhydeddu cyhudd, a câr dy genedl, ac iddynt oll

y Deml, ag anrhydedd mawr, fel y bydd eich anrhydedd yn enwog ledled y byd.

{15:10} yn y can threescore a'r bedwaredd flwyddyn

Aeth Antiochus i dir ei dadau: pryd y

y lluoedd daeth at ei gilydd-unto ef, fel y gadawyd ychydig â Tryphon.

Mae {15:11} wherefore a ddilynir gan y Brenin Antiochus, ei ffoi-unto Dora, sy'n lieth ochr y môr:

{15:12} ar gyfer Gwelodd y daeth iddo gyd ar helyntion unwaith, ac wedi ei luoedd yn rhoi'r gorau iddo.

Roedd {15:13} yna gwersylla Antiochus erbyn Dora, ar ôl gydag ef gant ac ugain mil o ddynion o'r rhyfel, a wyth mil o geffylau.

{15:14} a pan ei fod wedi compassed y ddinas rownd llongau am, ac ymunodd â agos at y dref ar ochr y môr, mae'n dadleuol y ddinas gan tir a môr, ychwaith wedi dioddef ganddo unrhyw un i fynd allan neu yn.

{15:15} yn golygu y daeth tymor Numenius ac yn ei cwmni o Rufain, cael llythyrau at y Brenin a gwledydd; sylwi'n ysgrifennwyd pethau hyn:

{15:16} Lucius, Is-gennad y Rhufeiniaid-unto Brenin Ptolemee, cyfarchiad:

{15:17} llysgenhadon yr Iddewon, ein ffrindiau a confederates, a daeth-unto ni i adnewyddu hen cyfeillgarwch a Cynghrair, yn cael eu hanfon gan Simon yr offeiriad uchel, a chan y pobl yr Iddewon:

1 Maccabees Tudalen 672

{15:18} a ddaeth Tarian aur mil o bunt.

{15:19} tybiem da felly i ysgrifennu-unto y
brenhinoedd a gwledydd, y dylai ei wneud iddynt unrhyw
niwed, nac
ymladd yn erbyn iddynt, eu dinasoedd, neu wledydd, nac yn
helpu eto eu
gelynion yn eu herbyn.

{15:20} hefyd ymddangosai da i ni dderbyn y darian o
iddynt.

{15:21} Os felly fod yna unrhyw cymrodyr pestilent, y
wedi ffoi o'u gwlad eu-unto chi, cyflawni-unto
Simon offeiriad uchel, y gall ef eu ôl cosbi
gyfraith eu hunain.

{15:22} ysgrifennodd yr un pethau yn yr un modd-unto
Demetrius y Brenin, a Attalus, i Ariarathes, a Arsaces,

{15:23} a holl wledydd ac i Sampsames, a
y Lacedemonians, a Delus, a Myndus, a Sicyon,
a Caria, a Samos, ac Pamphylia, a Lycia, a
Halicarnassus, a Rhodus, a Aradus, a Cos, ochr, a
a Aradus, a Gortyna, a Cnidus, a Cyprus, a
Cyrene.

{15:24} ac y copi isod yn ysgrifennu i Simon y

offeiriad uchel.

{15:25} fel y dywedodd y Brenin Antiochus yn gwersylla erbyn Dora y

ail ddiwrnod, ymosod yn barhaus, a gwneud peiriannau, gan sy'n golygu fod ddistaw Tryphon, na allai naill na'r llall mynd allan nac yn.

{15:26} ar y pryd Simon anfonodd ef ddwy fil o ddewis dynion i gynorthwyo ef; hefyd, arian ac aur, a llawer o arfwisg.

{15:27} Serch hynny ni fyddai cael nhw, ond brêc yn holl gyfamodau sy'n ei fod wedi cyflwyno gydag ef gorlethu, a daeth yn rhyfedd-unto ef.

{15:28} at hynny anfonodd-unto ef Athenobius, un o ei ffrindiau, i ymgynghori ag ef, a dweud, Ye atal Joppa a Gazera; gyda'r Tŵr sydd yn Jerwsalem, yn y dinasoedd fy amgylchfyd.

{15:29} y Gororau ohoni et wedi ei wastraffu, a gwneud fawr brifo yn y tir, ac wedi ddominiwn llawer o leoedd o fewn fy Deyrnas.

Mae {15:30} bellach felly gyflawni dinasoedd sydd gan et cymryd, ac y teyrngedau lleoedd, mwyn et wedi gotten

ddominiwn heb ffiniau Judea:

{15:31} neu arall imi roi iddynt doniau pum cant o arian; ac am y niwed a wnaeth et, ac y teyrngedau y dinasoedd, doniau eraill pum can: Os nad ydyw, byddwn yn dod yn

ac ymladd yn erbyn eich

{15:32} fel Athenobius cyfaill y Brenin a ddaeth

Jerwsalem: pan welodd ogoniant Simon, a ac yn y cwpwrdd o blât aur ac arian, ac yn ei bresenoldeb mawr, Bu'n rhyfeddu, a dweud wrtho y Brenin neges.

Mae {15:33} wedyn yn ateb Simon, ac a ddywedodd-unto ef, ein

naill na'r llall wedi tir nac holden dynion eraill hynny sy'n appertaineth i eraill, ond etifeddiaeth ein tadau, yr oedd ein gelynon hawliwr yn meddiant penodol amser.

{15:34} wherefore, cael y cyfle, yn cynnal y etifeddiaeth i'n tadau.

{15:35} a tra mae ymhél demandest Joppa a Gazera,

Er y gwnaethant niwed mawr-unto y bobl yn ein gwlad, eto byddwn yn rhoi hwwn doniau gant ar eu cyfer. Yma

Atebodd Athenobius ef nid gair;

Mae {15:36} ond yn dychwelyd mewn dicter yn y Brenin, ac yn gwneud

adroddiad-unto ef o'r areithiau hyn, ac o ogoniant

Simon, a pawb a welodd: dod oedd y Brenin

rhagori ar wroth.

{15:37} yn y cyfamser ffoi Tryphon gan long-unto

Orthosias.

{15:38} yna gwnaeth y Brenin Cendebeus capten y môr

arfordir, a roddodd iddo lawer o footmen a geffylau,

{15:39} a enillodd iddo dynnu ei llu tuag at

Judea; hefyd roedd ef wedi iddo adeiladu Cedron, ac i ennyn

atgyfnerthu y gatiau, a i ryfel yn erbyn y bobl; ond fel ar gyfer

y Brenin ei hun, ar drywydd Tryphon.

{15:40} felly ddaeth i Jamnia Cendebeus a dechreuodd

ysgogi pobl ac i ymosod ar Judea, a chymryd y

pobl yn garcharorion, a slay iddynt.

{15:41} a pan ei fod wedi adeiladu Cedrou, gosododd

geffylau yno, a llu o footmen, i ben y

gallai cyhoeddi allan nhw wneud outroads ar y ffyrdd o

Judea, fel y Brenin oedd yn gyfrifol am iddo.

{16:1} wedyn daeth John o Gazera, a dweud wrth Simon ei dad i hyn y mae Cendebeus wedi ei wneud.

Galwodd Simon wherefore {16:2} ei ddau fab hynaf, Judas a John, a dywedodd-unto iddynt, I, a fy brethren, a fy tad y Ty, erioed o fy ieuenctid-unto diwrnod hwn ymladd yn erbyn gelynyon Israel; ac mae pethau wedi ffynnu mor dda yn ein dwylo ni, ein bod wedi cyflawni Israel yn oftentimes.

{16:3}, ond yn awr yr wyf yn hen, a gwna, trwy drugaredd Duw, sydd o

oedran digonol: et fod yn lle ' mrawd a minnau, ac yn mynd ac ymladd dros ein cenedl, ac yn gymorth o'r nefoedd gyda'r chi.

{16:4} felly dewisodd allan o'r wlad ugain mil o

dynion o geffylau, a aeth allan yn erbyn rhyfel yn erbyn Cendebeus, a oedd yn gyfrifol am y noson honno yn Modin.

{16:5}, ac pan wrth iddynt godi yn y bore, ac aeth

y plaen, i weld, mae fawr mighty cynnal ddau footmen a daeth geffylau yn eu herbyn: howbeit Roedd

dŵr nant betwixt iddynt.

{16:6} fel ef a phobl ei gosod over against iddynt:

a pan welodd fod y bobl yn ofni mynd y

dŵr nant, aeth gyntaf dros ei hun, ac yna y dynion

gweld iddo fynd heibio ar ôl iddo.

{16:7} wneud, iddo rannu ei dynion, a gosod y

geffylau yng nghanol y footmen: ar gyfer y gelynon

Roedd llawer iawn o geffylau.

{16:8} wedyn yn swnio'n maent gyda'r utgyrn sanctaidd:

hynny y rhoddwyd Cendebeus a ei lletyol i ddianc, hynny

yr oedd llawer ohonynt yn trechu, a gat olion iddynt

Maccabees 673 Tudalen 1

y gafael gref.

{16:9} ar y pryd oedd brawd Judas John clwyfo;

ond roedd John yn dal i ddilyn ar ôl iddynt, hyd nes y daeth ef i Cedron,

a Cendebeus oedd adeiladu.

{16:10} felly roedd iddynt ffoi hyd yn oed-unto tyrau ym meysydd

Azotus; wherefore bod ganddo yn ei llosgi â thân: felly yr oedd

trechu o hwy tua dwy fil o ddynion. Ar ôl hynny ei fod

dychwelyd i dir Judea mewn heddwch.

{16:11} yn plaen Jericho ar ben hynny roedd Ptolemeus

Gwnaeth mab Abubus capten, ac roedd digonedd o

arian ac Aur:

{16:12} ar gyfer yr oedd mab offeiriad uchel yn ôl y gyfraith.

{16:13} wherefore ei galon yn codi'r, credai i

cyrraedd y wlad ei hun, ac ymgynghori â hynny daw'r

deceitfully erbyn Simon a a'i Feibion eu dinistrio.

{16:14} awr roedd Simon yn ymweld â dinasoedd a oedd yn

y wlad, ac yn cymryd gofal am archebu da ohonynt;

pryd y daeth i lawr ei hun i Jericho gyda'i

meibion, Mattathias a Judas, yn y can threescore a

bymtheg y flwyddyn, yn unfed mis ar ddeg, o'r enw Sabat:

{16:15} lle mab Abubus i'w derbyn

deceitfully i ddal ychydig o, o'r enw Docus, y bu ganddo

adeiladu, gwneud iddynt wledd fawr: howbeit wedi ei chuddio
dynion

yno.

{16:16} hynny pan Simon a a'i Feibion wedi yfed i raddau
helaeth,

Mae ei dynion a Ptolemee a gododd, a gymerodd eu harfau, ac

Mae daeth ar Simon i ciniawa y lle, a slew ef,
ac yn ei ddau fab, a rhai ei weision.

{16:17} wrth wneud y ymrwymodd brad mawr,
ac eu had-dalu'n drygioni am byth.

{16:18} Mae yna Ptolemee Ysgrifennodd y pethau hyn, a'u
hanfon at y

Brenin, y dylid anfon llu i gynorthwyo ef, ac iddo ef
Byddai iddo gyflawni y wlad a'r dinasoedd.

{16:19} anfonodd eraill hefyd i Gazera i ladd John: a
-unto y tribunes wedi anfon llythyrau i ddod-unto ef, ei fod
Gallai rhoi arian, ac aur, a gwobrau.

{16:20} ac eraill a anfonwyd ef i Jerwsalem, ac yn y
Mynydd y Deml.

{16:21} bellach oedd un wedi rhedeg gorlethu i Gazera a John
wrthym

nad oedd ei dad a'i brethren Abaty, a quoth ef,

Oes ganddynt Ptolemee yn anfon at slay ymgynghoriadau ar y
gweill hefyd.

{16:22} isod pan glywodd, yr oedd yn rhyfeddu poenus: Felly
Gosododd dwylo arnynt nad oedd wedi dod i ddinistrio ef, a

slew iddynt; am ei fod yn gwybod bod yn mynd ati i wneud i ffwrdd ag ef.

{16:23} fel ymwneud â gweddill y Deddfau o John, ac yn ei gweithredoedd rhyfeloedd, ac yn deilwng a wnaeth, ac adeiladu waliau a wnaeth ef, ac yn ei wneud,

{16:24} Behold, mae'r rhain yn ysgrifenedig yn y Croniclau o'i offeiriadaeth, o'r adeg y gwnaed ef yn offeiriad uchel ar ôl ei tad.